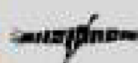


# Handboek Participatieve Fotografie



Gepubliceerd door het consortium gevormd door:



*De steun van de Europese Commissie voor de totstandkoming van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud ervan, die uitsluitend de mening van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de informatie die erin is vervat.*

Project n°:

2020-2-ES02-KA205-015336

approved by:



# Handboek Participatieve Fotografie

## INHOUD

1. Samenvatting
2. Inleiding
  - 2.1. Doelen
3. Theoretisch kader
  - 3.1. De kracht van dialoog. Photovoice, Fotojournalistiek en Rapporten
  - 3.2. Sociale en participatieve fotografie
  - 3.3. Beperking en sociale inclusie
4. Methodologie
  - 4.1. Fotografische theorieën en technieken, Polaroid en dergelijke
  - 4.2. Parameters: Licht, vlakken en hoeken, scherptediepte, sluitertijd, tijd en andere elementen
    - 4.2.1. Conceptuele fotografie, de sociale impact van fotografie op kwetsbare mensen en groepen
  - 4.3. Tijdlijn
5. Discussie en resultaten
  - 5.1. De stemmen van de hoofdrolspelers
  - 5.2. Participatieve Fotografie: methodologisch proces van het Fotografisch Laboratorium
6. Conclusies
7. Bibliografie
8. Bijlagen

# 1. Samenvatting

De hieronder gepresenteerde handleiding heeft tot doel de kansen te verkennen die Participatieve Fotografie biedt voor de ontwikkeling van de vaardigheden van jongeren op het gebied van sociale fotografie en digitale communicatie om sociale inclusie te bevorderen, door middel van kwalitatief niet-formeel leren.

De resultaten zijn bedoeld om inzicht te geven in deze methodologie als een hulpmiddel om te gebruiken in het sociaal werk en de inclusie van mensen met een handicap.

Deze studie is gecontextualiseerd in het Erasmus+ programma, het wordt gepresenteerd als een kwalitatief, sociaal en toegepast onderzoek omdat het een instrument wil zijn dat uitnodigt tot de benadering van het gebruik van een creatieve interventiemethodologie in de strijd voor de inclusie van mensen met een handicap c.q. beperking.

Trefwoorden: Inclusie - Participatieve fotografie - Handicap

## 2. Introductie

### 2.1. Doelen

#### Algemene doelstelling

Dit voorstel heeft tot doel de jonge deelnemers de tools te geven om een stem te geven aan hun expressiviteit, visie en persoonlijke interpretatie van de wereld, met een doel van sociale inclusie en bewustzijn, met name over de omstandigheden van discriminatie die mensen ondervinden vanwege hun fysieke en/of mentale handicap, het bevorderen van processen collectieve creatie in gemeenschapsinterventies die kunst gebruiken voor sociale transformatie, waarbij participatieve fotografie wordt gelokaliseerd als een artistieke praktijk die de transformatie van representaties en sociale verbeeldingen met het kanaliseren van gedeelde verlangens en behoeften.

#### Specifieke doelen

- Moedig door middel van participatieve fotografie de creativiteit van de deelnemers aan om via foto's hun visie op sociale inclusie uit te drukken;
- Jongeren empoweren zodat ze door middel van digitale communicatie hun beeld kunnen overbrengen van de problemen, uitdagingen, kansen, ambities met betrekking tot hun omgeving, gemeenschap en realiteit waar ze hun dagelijks leven ontwikkelen;
- Actief burgerschap, dialoog, wederzijds respect en bewustzijn van jongeren over kwesties van maatschappelijke relevantie bevorderen, met een focus op de sociale inclusie van mensen met een handicap, door middel van fotografie;
- Overdracht en verspreiding van innovatieve praktijken op Europees niveau op het gebied van sociale integratie, interculturele dialoog en actief burgerschap van jongeren;
- Bevordering van open-ended informele en niet-formele onderwijsmethodologieën, instrumenten en materialen;
- Bevordering van actief Europees burgerschap onder jongeren door hun bewustzijn van sociale inclusie, met het oog op het slechten van sociale barrières onder "jongeren" en "mensen met een handicap", zoals onder meer gedefinieerd in de Europese strategie voor gehandicapten 2014-2020.

### 3. Theoretisch kader

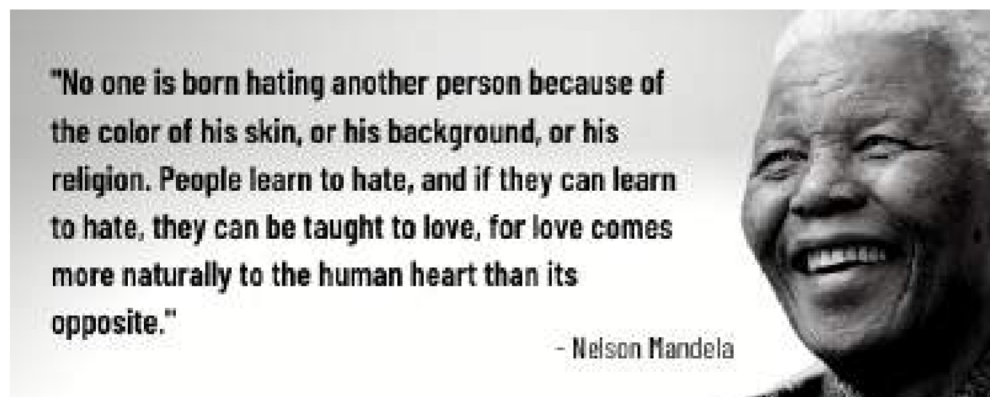
#### 3.1. De kracht van dialoog. Photovoice, Fotojournalistiek en Rapporten

##### 3.1.1 De kracht van dialoog

De kern van de dialoog is luisteren. Dit vereist dat we niet alleen de woorden van anderen horen, maar ook onze eigen gedachten horen, die kunnen veranderen wanneer we echt in staat zijn om de input van anderen te ontvangen. Maar eerst moeten we even stilstaan bij onze reacties om diep na te denken over wat anderen tegen ons zeggen.

Dialoog is belangrijk omdat wanneer je een dialoog voert, het de persoonlijkheid, emoties en acties van het personage laat zien. ... De reden waarom auteurs dialogen in hun teksten gebruiken, is om de lezer te helpen het personage te leren kennen en tegelijkertijd de emoties en acties van het personage te onthullen.

De leidende waarden voor een succesvolle dialoog zijn te voelen en te ervaren als luisteren, vertrouwen, openheid, respect, eerlijkheid, bewustzijn, moed, kwetsbaarheid, participatie, inclusie en creativiteit.



Wat is het belang van dialoog in de gemeenschap? Samenlevingen opbouwen Door middel van een effectieve dialoog delen gemeenschapsleden ideeën en informatie, bouwen en herbouwen ze, en dragen zo bij aan de ontwikkeling van de samenleving en individuen. Dialoog is een effectieve manier om met familieleden te communiceren.

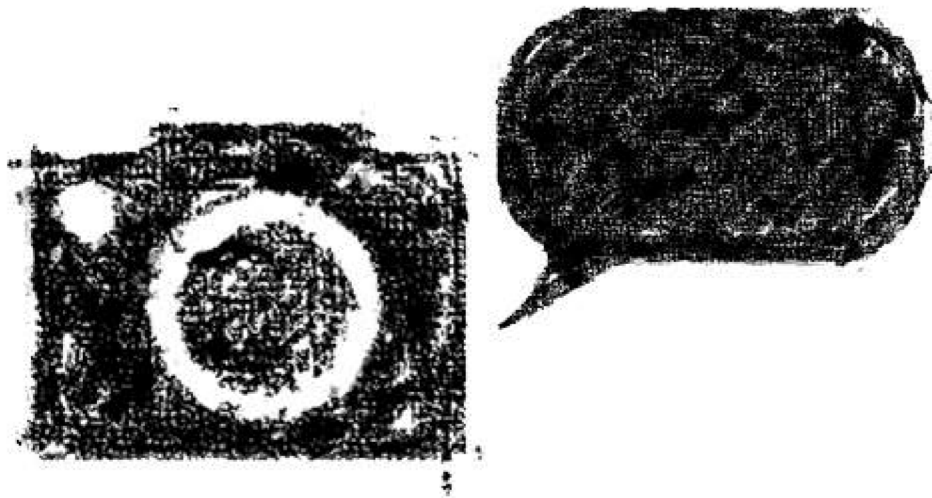
##### De 6 belangrijkste doelen van een dialoog

1. Het bevordert de vooruitgang van het verhaal. Een belangrijk kenmerk van een dialoog is dat het het verhaal op een meer ongecompliceerde manier vooruit helpt dan de uitleg van een verteller zou doen.
2. Het ontwikkelt de karakters. Personages kunnen ook evolueren door middel van dialoog
3. Het brengt dynamiek
4. Het biedt realisme
5. Het definieert karakters
6. Het geeft informatie.

### 3.1.2 PhotoVoice

Photovoice is een visuele onderzoeksmethodologie die de deelnemers camera's in handen geeft om hen te helpen bij het documenteren, reflecteren op en communiceren van zorgwekkende kwesties, terwijl sociale verandering wordt gestimuleerd.

Photovoice, als een op de gemeenschap gebaseerde methode voor participatief actieonderzoek (PAR), is enorm populair geworden sinds Wang en Burris het voor het eerst introduceerden in de vroege jaren 90, oorspronkelijk als 'foto-novelle'. Wang en Burris, ontwikkeld als onderdeel van hun werk met vrouwen in landelijke boerengemeenschappen in de provincie Yunnan, China, gebruikten deze methode om de gezondheid en sociaaleconomische behoeften van vrouwen te beoordelen, in een poging om betere reproductieve gezondheidsresultaten te ondersteunen. Wang en Burris (1994, p. 179) leggen uit dat het doel van fotostem "was om een proces van participatie van vrouwen te bevorderen dat analytisch, proactief en empowerment zou zijn."



#### Drie hoofddoelen van PhotoVoice

Photovoice is een proces waarmee mensen hun gemeenschap kunnen identificeren, vertegenwoordigen en verbeteren door middel van een specifieke fotografische techniek. Als een praktijk gebaseerd op de productie van kennis, heeft photovoice drie hoofddoelen:

1. om mensen in staat te stellen de sterke punten en zorgen van hun gemeenschap vast te leggen en te weerspiegelen;
2. om kritische dialoog en kennis over belangrijke kwesties te bevorderen door middel van grote en kleine groepsdiscussies over foto's, en;
3. om beleidsmakers te bereiken.

(bron: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/9158980/> )

#### PhotoVoice Voorbeeld

De individuele ervaring van deelnemers die betrokken zijn bij Photovoice-projecten wordt zelden onder de loep genomen. In een onderzoek waarin het doel was om de individuele ervaringen van de vrouwelijke individuen die deelnamen aan een eerder Photovoice-project te verkennen en te beschrijven, werd een verandering in de empowerment van vrouwen geanalyseerd in termen van:

1. deelnemers verwierven nieuwe kennis en ontwikkelden een kritisch bewustzijn van hun gemeenschap;
2. de sociale erkenning die deelnemers ontvingen veranderden hun zelfperceptie; en
3. het project stelde hen in staat hun sociale netwerken uit te breiden en nieuwe banden op te bouwen met verschillende actoren (onderzoekspartners, lokale besluitvormers, media en het grote publiek).

Bron; <https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-018-5335-7>

### **3.1.3 Fotojournalistiek**

Kort gezegd is fotojournalistiek het vertellen van een verhaal door middel van foto's. Terwijl een journalist zijn pen en papier gebruikt om verhalen te vertellen, gebruikt een fotojournalist zijn camera om de visuele weergave van een verhaal vast te leggen.

Er is een dunne lijn tussen fotojournalistiek en documentaire fotografie, maar het onderscheid is belangrijk. De definitie van fotojournalistiek die je op sites als Wikipedia aantreft, geeft ons dit rigide kader: het is de gewoonte om beelden te produceren om een nieuwsverhaal te vertellen, dat eerlijk en onpartijdig moet zijn in overeenstemming met journalistieke normen. De afbeeldingen hebben context met betrekking tot recente gebeurtenissen en mogen niet worden bewerkt of gemanipuleerd.

Een fotojournalist is vergelijkbaar met een verslaggever, maar gebruikt een camera in plaats van het geschreven woord om nieuwsverhalen te vertellen. Hij of zij zal vaak naar plaatsen van bijzondere betekenis reizen, of in een bepaald gebied wonen om gebeurtenissen op te vangen terwijl ze zich ontvouwen. Je zou oorlogscorrespondent kunnen zijn of gebeurtenissen in je eigen stad vastleggen. Waar je ook werkt, het is jouw taak om te getuigen van gebeurtenissen en ze vast te leggen op een manier die iets bij de kijker oproept. Je moet ze het gevoel geven dat ze er zelf getuige van zijn. Er zijn bepaalde vaardigheden die niet iedereen heeft: het vermogen om onder druk geweldige foto's te maken en in te kaderen, de belichting en andere instellingen te optimaliseren, maar ook standvastig te blijven en opnamen te maken, zelfs in gevaarlijke situaties.

#### **Beste voorbeelden van fotojournalistiek**

Hier zijn enkele korte voorbeelden van fotojournalistiek:

- Nasleep van massale schietpartijen: fotojournalisten gingen de straat op om de wakes bij kaarslicht en de nasleep van massale schietpartijen in El Paso vast te leggen, naast andere tragedies in landen over de hele wereld
- Protesten tegen de regering in Hong Kong: Fotografen observeerden en maakten foto's van demonstranten die in opstand kwamen tegen de regering, evenals de reactie van de politie. Actieshots, die het gooien van stenen of aanvallen door politieagenten weergeven, hebben een enorme weerklank.
- Verkiezing van Ursula von der Leyen – Fotojournalisten waren ter plaatse om het exacte moment vast te leggen waarop de nieuwe president van de EU hoorde dat ze was gekozen, en om haar oprechte reactie te zien.
- Pride: elk jaar bieden de Pride-parades over de hele wereld kansen voor fotojournalisten om grote momenten vast te leggen - en deze verjaardag van de Stonewall-rellen was een bijzonder speciale.

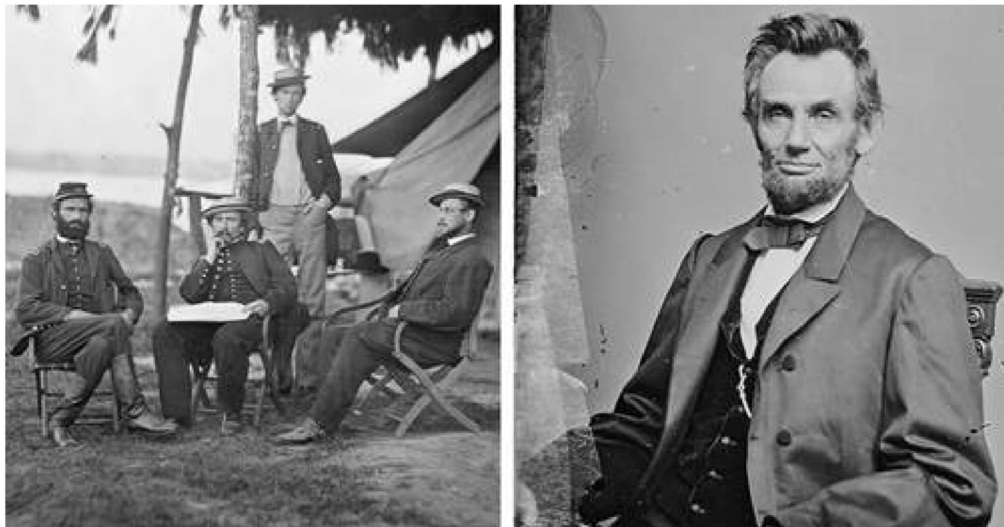
#### **Belangrijkste fotojournalisten uit de geschiedenis**

Enkele geweldige voorbeelden:



*Invasion at Omaha Beach – D-Day*

**Robert Capa** - Deze fotojournalist is vooral bekend om zijn oorlogsverslaggeving. Capa wilde de actie graag van dichtbij meemaken, maar dit kostte hem uiteindelijk zijn leven. Hij was mede-oprichter van Magnum Photos en sommige van zijn foto's blijven de beroemdste ter wereld.



**Matthew Brady** - Brady staat bekend als de vader van oorlogsfotografie en moest toestemming krijgen van Andrew Lincoln om de burgeroorlog te gaan fotograferen voor Harper's Weekly. Zijn zware, onhandige uitrusting betekende dat hij niet gemakkelijk in de actie kon komen, maar hij was altijd snel om soldaten in kampen en de nasleep van veldslagen te dekken. Zijn afbeeldingen waren zo vroeg dat ze in eerste instantie alleen als gravure in het tijdschrift konden worden afgedrukt.





**Albert Eisenstaedt** - een zeeman buigt een verpleegster achteruit terwijl hij haar een kus geeft op Times Square. Je kent het schot! Eisenstaedt was er op vele momenten van cultureel belang in de jaren veertig, vijftig en zestig – en daarna.

### **3.1.4 Rapporten**

Een rapport is een document dat informatie in een georganiseerd formaat presenteert voor een specifiek publiek en doel. Rapportages vormen de ruggengraat van het denkproces van de instelling en zijn in hoge mate verantwoordelijk voor het ontwikkelen van een efficiënte of inefficiënte werkomgeving.

Een van de meest gebruikelijke indelingen voor het presenteren van rapporten is IMRAD: inleiding, methoden, resultaten en discussie. Deze structuur, standaard voor het genre, weerspiegelt de traditionele publicatie van wetenschappelijk onderzoek en roept het ethos en de geloofwaardigheid van die discipline op. Een typisch rapport zou de volgende secties bevatten:

Titel pagina

- Managementsamenvatting
- Inhoudsopgave
- Inleiding
- Discussie of de kern
- Conclusie
- Aanbevelingen
- Referentielijst
- Bijlagen.

De betekenis van de rapporten omvat:

- Rapporten geven voldoende informatie over verschillende aspecten van het bedrijf.
- Alle vaardigheden en kennis van de professionals worden gecommuniceerd via rapportages.
- Rapporten helpen de top bij het nemen van beslissingen.
- Een regel en een uitgebalanceerd rapport helpt ook bij het oplossen van problemen.
- Rapporten communiceren de planning, het beleid en andere zaken met betrekking tot een organisatie aan de mensen. Nieuwsberichten spelen de rol van ombudsman en heffen checks en balances op bij de establishment.

### **3.2. Sociale en participatieve fotografie (P5)**

Onze drukke wereld wordt genoemd als kenmerk van de 21e eeuw. We hebben steeds minder tijd om met elkaar te praten. Degenen die om wat voor reden dan ook moeite hebben met lezen of schrijven, zijn zeker in het nadeel in communicatie en menselijke relaties. Zo raken mensen steeds meer van elkaar geïsoleerd. Maar ook vandaag is er grote behoefte aan de verbindende kracht van de gemeenschap.

Integratie is tegenwoordig een zeer actueel en veelgebruikt woord en thema.

"Integratie is de incorporatie, het samenvoegen van afzonderlijke delen tot een groter geheel." / Hongaars Interpretive Dictionary (1992, p. 596.)

In de pedagogiek betekent integratie het gezamenlijk opvoeden van kinderen met een handicap met hun niet-gehandicapte leeftijdsgenoten en het gezamenlijk opvoeden van kinderen uit verschillende culturen.

De sociale interpretatie van integratie zorgt voor de betrokkenheid van mensen met een handicap bij het leven van de samenleving.

Integratie is een proces dat gericht is op het maximaliseren van de haalbaarheid van menselijke interacties. We hebben allemaal (zelfs de meest ernstig gehandicapte) biologische vermogens, ontwikkelingspotentieel en individuele basisvaardigheden. Iedereen heeft een individueel levenspad en een sociale omgeving; iedereen is een individu en heeft een eigen identiteit.

Integratie is geen nieuw ontdekt fenomeen, het heeft zijn geschiedenis in het buitenland en ook in Hongarije. Deels als gevolg van buitenlandse invloeden en deels als gevolg van binnenlandse behoeften, zijn in Hongarije bepaalde innovatie tendensen begonnen, voornamelijk in de pedagogiek en in het speciaal onderwijs.

Lichamelijke en mentale handicaps zijn in veel gevallen vanaf de vroege kinderjaren merkbaar als gevolg van speciale onderwijsbehoeften die ontstaan bij studenten met een handicap. Het onderwijs van kinderen met een handicap samen met hun niet-gehandicapte leeftijdsgenoten werd moeilijk en als oplossing werden speciale scholen opgericht. Het doel was om de kinderen te beschermen en te helpen die tot dusver spaak lopen op basisscholen. Vaak kwam als een probleem naar voren dat bepaalde soorten handicaps minder vaak voorkwamen. In dit geval vond de inschrijving van kinderen met zeldzame handicaps plaats in gesegregeerde residentiële instellingen ver van hun huis. Tegen het einde van groep 8 kwamen er problematische vragen op. Hoe konden ze integreren in de groep van hun leeftijdsgenoten? De integratie verliep niet altijd soepel.

Co-educatie en integratie zijn ontstaan vanuit anti discriminatiebewegingen. Belangenbehartigingsbewegingen van ouders hebben aanzienlijke druk en invloed uitgeoefend op pogingen om het institutionele systeem van speciaal onderwijs te moderniseren. De sociologie heeft erkend dat het socialiseren van kinderen effectiever kan zijn bij het opvoeden van kinderen met een handicap samen met hun niet-gehandicapte leeftijdsgenoten. Hoe moeilijk het voor hen ook is om te leren en kennis te verwerven, dit is ook voor hen mogelijk en noodzakelijk. Het voorbereiden van de leerkrachten, de leerkrachten voor speciaal onderwijs en de ouders op geïntegreerd onderwijs is een essentiële voorwaarde voor een succesvolle integratie. Het is nodig om de houding te veranderen en een nieuw soort visie te ontwikkelen. Het doel is niet om de verschillen te benadrukken, maar om overeenkomsten tussen de studenten te vinden. United professionele evenementen, schoolkampen of gemeenschappelijke vrijetijdsactiviteiten zijn geweldige kansen om te benaderen en te openen. Deze integratie zou er onder meer op gericht zijn kinderen met een handicap op jonge leeftijd in een gastvrije omgeving te betrekken, en dit zou leiden tot de ontwikkeling van barrièrevrije opvangvaardigheden op volwassen leeftijd. We moeten geloven dat kinderen met een handicap ook het recht hebben om hun capaciteiten op het hoogste niveau te ontwikkelen.

Onverschilligheid, achteloosheid, minachting en soms zelfs (ongegronde) angst komen helaas vaak voor in onze samenleving. Het is niet ongewoon dat mensen zich onverdraagzaam gedragen tegenover hun medemensen.

We moeten effectief werken om mensen dichter bij elkaar te brengen. De zogenaamde "burgerlijke gevoeligheidsprogramma's", samengesteld door professionals, leraren en leraren in het speciaal onderwijs, maken de moeilijkheden en kwetsbaarheid van het dagelijks leven van mensen met een handicap gemakkelijk waarneembaar voor degenen die ze niet kennen. Belangrijk om te vermelden is dat zelfs een ongeval handicaps kan veroorzaken. Het is essentieel om je bewust te zijn van deze feiten en de mensen met een handicap uit hun gesloten en verborgen omgeving te halen en ook hun waarden te laten zien, omdat al deze pogingen de openheid dienen.

Er lijken meerdere oplossingen te zijn voor haalbare integratie. Zoals hierboven vermeld, is sociale integratie helemaal niet nieuw, zelfs niet in Hongarije. Een van de grote gebieden is sport. In navolging van de huidige studenten olympische spelen werden er wedstrijden gehouden op school-, districts-, provinciaal en nationaal niveau. Vertegenwoordigers van hun niet-gehandicapte leeftijdsgenoten waren meestal deelnemers aan deze evenementen. Uit dit initiatief is de nog steeds actieve Special Olympics wereldwijde beweging voortgekomen. Nationale en wereldspelen werden meestal in het openbaar georganiseerd en gehouden. Veel jongeren namen als vrijwillige organisatoren deel aan de organisatie van de evenementen. Hier kregen ze de kans om meer te weten te komen over mensen met een handicap. Omdat de vrijwilligers een aantal dagen deel uitmaakten van de dagelijkse routine en sportprestaties, hadden ze de kans om te erkennen dat

handicap geen categorie is, maar individuen, persoonlijkheden en bepaalde mensen. Er werd aanzienlijke vooruitgang geboekt in de acceptatie van een handicap toen een vrijwilliger een jongere met een handicap ontmoette en zijn of haar naam leerde kennen, erkende dat de persoon ook ontbijt, luncht en dineert en een menselijk levensverhaal kreeg net als ieder ander.

Een ander gebied is het systeem van beschutte werkplekken in het landelijke netwerk. Deze banen bootsten gedeeltelijk het volwassen leven van de grote samenleving na. Jongeren met een handicap die op een bepaald niveau zelfstandig konden wonen, konden op deze plekken terecht. Ze werden "werkboek"-werkers, ze hadden hun eigen verdiensten en alleen de nodige hulp en ondersteuning was voor hen beschikbaar. Dit systeem was gebaseerd op het feit dat de school haar leerlingen had voorbereid op "Onafhankelijk leven", zodat ze als volwassenen zouden kunnen integreren. Volgens de feedback was het vele malen succesvol. Jongeren werden niet eens geïntegreerd, maar eerder geassimileerd in de samenleving. Deze banen gaan niet per se over prestatiegerichtheid, maar tolereerden in veel gevallen de nadelen waarmee deze jongeren hun beroepsleven begonnen. Belangrijk om te vermelden dat zelfvoorzienend zijn, een gezin stichten of het dagelijkse leven leiden voor een bepaald percentage van deze mensen beschikbaar kwam. Er moet echter ook worden opgemerkt dat dit systeem slechts een klein deel van deze mensen kon huisvesten, de meerderheid bleef met de hulp van institutionele of ouderlijke achtergronden. Zowel ouders als instellingen hebben hun best gedaan om de assimilatie van mensen met een handicap zoveel mogelijk te helpen, maar dit is duidelijk bij lange na achtergebleven bij de gewenste mate van integratie. Helaas zijn werkplekken die banen kunnen bieden voor mensen met een handicap nog steeds zeldzaam, maar een goed voorbeeld is het eerste café en restaurant dat door mensen met een handicap in Boedapest is opgericht. Op deze plek bereiden en serveren mensen met een handicap eten en drinken, en nemen ze effectief deel aan het organiseren en uitvoeren van de programma's.

Het derde gebied is een gedeeltelijke integratie: de ontwikkeling van artistieke activiteiten met de participatie van kinderen en jongeren met een handicap. In dit initiatief kunnen mensen met verschillende capaciteiten partners zijn van hun niet-gehandicapte leeftijdsgenoten. In plaats van 'schattige kleine tekeningen en schetsen' die met een vergevingsgezinde glimlach werden behandeld, konden ze echt creatieve kunstwerken maken. Aanvankelijk werden deze open tentoonstellingen en optredens georganiseerd als begeleidend fenomeen van grote sport- of sociale evenementen.

Er werden ballroom en volksdans shows georganiseerd, die toen uitgroeiden tot nationale competities. De reeks evenementen staat open voor iedereen behalve de organisatoren. Op basis van de feedback bleek dat deze evenementen ook een integratie-effect hebben en de acceptatie bevorderen. De Hongaarse Special Arts Workshop Association groeide uit deze evenementen als de coördinator en organisator van de activiteiten. De vereniging is actief sinds 1994. Er werden theatervoorstellingen georganiseerd. Zij exploiteren het National Colour Music Orchestra waarin deelnemers ook het plezier van samen spelen kunnen ervaren. Festivals op regionaal, nationaal en zelfs internationaal niveau werden in korte tijd georganiseerd, wat de leiders van het onderwijsbeleid en de economie, ook de media hielpen om eindelijk de gelijkheid tussen de prestaties van mensen met een handicap en van niet-gehandicapten te markeren. Hun leidende idee is dat niet de handicap, maar de mens als creatief wezen moet worden gepresenteerd.

Hoewel mensen met een verstandelijke beperking vooral worden belemmerd in het leerproces (ze leren alles langzamer en met meer moeite, en kunnen dingen korter onthouden), zijn ze in staat om de voordelen van technologische innovaties te benutten. De opkomst van touchscreen-apparaten heeft ook voor hen een wereld geopend. Door video's en foto's te gebruiken om te leren, hebben ze een geweldige ondersteuning in het onderwijs of om dagelijkse levensprocessen aan te leren.

Als je een peuter bijvoorbeeld wilt leren hoe hij zijn handen moet wassen, hoef je alleen maar een foto te maken van elke stap van het proces terwijl hij zijn handen wast. Open de kraan. Steek hun handen

onder water. Zeep de handen. Sluit de kraan. Veeg hun handen af. Leg de handdoek terug. En zo verder, we zouden voorbeelden uit het dagelijks leven kunnen noemen.

Het beheersen van de techniek van fotografie met smartphones is niet een heel moeilijk proces. Zelfs het jongste kind kan het onder de knie krijgen. Ook op oudere leeftijd kunnen de kneepjes van het cameragebruik worden aangeleerd. De peuter is ook erg blij om familiefoto's te zien, of foto's die zijn gemaakt tijdens familie-evenementen, het dagelijkse schoolleven of op vakanties, maar de situatie is hetzelfde met betrekking tot hun favoriete games, objecten, verhalen en sprookjesfilmpersonages of schoolcreaties. Dan kijkt hij of zij het liefst naar foto's van de schoonheden van de natuur, dieren en planten. Als ze een hulpmiddel voor het maken van foto's in hun hand hebben, zullen ze met veel plezier foto's maken van wat dan ook. In veel gevallen zijn mondelinge communicatie, spraakproductie en spraakbegrip moeilijk. Het maken van foto's en fotografie kunnen ook opmerkelijke kansen zijn om begrip te stimuleren. Het is een geweldige kans om een soort communicatiekanaal te openen waardoor ze zich kunnen uiten. Ze kunnen hun gevoelens tonen, ons een "reflectie van hun ziel" geven waarmee ze kunnen laten zien dat hun leefruimte ook uniek en onnavolgbaar is. Tegelijkertijd is hun leven net zo menselijk als dat van anderen. Fotografie is een uitstekend hulpmiddel voor acceptatie en voor het vastleggen van gemeenschappelijke stemmingen en emoties.

Jonge mensen met een handicap vervelen zich vaak snel, net als iedereen, en vinden het moeilijk om iets zinvol te doen en vrienden te hebben. Fotografie is echt een goed tijdverdrijf, waarmee ze ook hun eigen energie kunnen stimuleren.

Zoals ik aan het begin van dit schrijven al zei, is er nog steeds een grote behoefte aan de samenhangende kracht van de gemeenschap om isolement te verminderen. Fotografie kan ook eenzaamheid, emotionele burn-out en het gevoel van "niemand heeft mij nodig" voorkomen. Zelfs de activiteit van fotograferen, organiseren en bezoeken van de tentoonstellingen zou de negatieve gedachten kunnen vervangen door "ik ben belangrijk", "ik mis jou ook en ik ben belangrijk voor iemand" en door het gevoel van "ik kan het alleen". Om deze reden zouden we een zinnigere en nuttigere manier van leven en een gelukkiger menselijk lot kunnen creëren.

## **4. Methodologie**

### **4.1. Fotographische theorieën and technieken, Polaroid en dergelijke**

#### **4.1.1 Kort historisch overzicht**

##### **4.1.1.1 Geboorte van de fotografie**

###### ***ACHTERGROND***

Fotografie heeft een "officiële" geboortedatum: 9 juli 1839 toen het fotografische proces van Louis Jacque Mandè Daguerre (1787-1851), decorontwerper en maker van diorama's, het patent kreeg van de Parijse Academie van Wetenschappen. Zijn partner, Joseph Nicéphore Niepce (1765-1833), die in de jaren twintig al verschillende heliografen had gemaakt, stierf voordat hij deze erkenning had gezien. Zo ontstond de Daguerreotypie (1839-1860 ca.): een plaat bedekt met zilver die, blootgesteld aan de dampen van jodium (zilverjodide), in de donkere kamer werd geplaatst en voor het te filmen onderwerp werd geplaatst, na een lange wasbeurt in zeezout en kwik (om eventuele zilverjodide resten te verwijderen die donkerder zouden kunnen worden), toont een spiegelbeeld van het afgebeelde object. Met een scherpte en schittering die voor die tijd schokkend waren, zorgde deze techniek voor een revolutie in de wereld van portretten. Het onthult ook aan de

mens zijn ontoereikendheid in directe observatie van de natuur, en ondermijnt zijn gevoel voor het absolute. De daguerreotypie is een unicum, waarvan het onmogelijk is om kopieën te maken.

### *SOCIALE EN ARTISTIEKE IMPACT*

De eerste foto's wekten onmiddellijk de interesse en verwondering van de toeschouwers die toestroomden naar de steeds frequentere demonstraties van de procedure. Ze waren verbaasd over de getrouwheid van het beeld en hoe het mogelijk was om elk klein detail te onderscheiden, anderen vreesden een stopzetting van de schilderkunst of een drastische vermindering hiervan. Dit gebeurde niet, maar de geboorte van fotografie was gunstig voor en beïnvloedde de geboorte van belangrijke picturale bewegingen, waaronder het impressionisme, het kubisme en het dadaïsme. De relatie tussen fotografie en traditionele kunst, vooral schilderkunst, was er meteen een van liefde en haat. Aanvankelijk werd de nieuwe uitvinding met scepsis begroet, tot het punt dat de schilder Paul Delaroche bevestigde "vanaf vandaag is de schilderkunst dood." Deze techniek was echter een hulp voor "traditionele" schilders, die tijdens de ontwikkeling van de kubistische beweging in foto's een steun vonden om de realiteit uit te werken. Picasso gebruikte fotografie om de waarden van oppervlakken te bestuderen, en was zelf een fotograaf, die optische vervormingen gebruikte van de groothoeklens om bepaalde visies op de werkelijkheid te verkrijgen. Het waren de impressionisten die, om hun doelen te bereiken, ook gebruik maakten van de fotografie zelf. Ze kiezen ervoor om de werkelijkheid weer te geven door de onmiddellijke indrukken ervan vast te leggen, waardoor het schilderij het gevoel van het vluchtige moment over het hele moment verheft. Het licht verandert op elk moment, dingen bewegen door in de ruimte te bewegen: de visie van het ene moment is al anders in het volgende. Het vluchtige moment van de impressionistische schilderkunst is totaal anders dan het moment van de neoklassieke en romantische schilderkunst, het heeft niets met verhalen te maken: het legt percepties en emoties vast. Deze manier van schilderen heeft duidelijke analogieën met fotografie: de laatste legt ook in een fractie van een seconde een beeld van de werkelijkheid vast. Samen met fotografie nemen de impressionisten de snelheid van sensatie en de specifieke sneden van kadrering, die hun afbeeldingen geven, met name de nabijheid tussen de wereld van fotografie en die van de impressionistische schilders, nog duidelijker in 1874 toen de fotograaf Nadar de eerste tentoonstelling van impressionistische schilderijen in zijn studio organiseerde, die als te "modern" beschouwd werden om tentoongesteld te worden in de Salon van Parijs.

#### 4.1.1.2 Geboorte van de Polaroid

In 1963 werd de eerste kleurenfilm uitgevonden, de Polacolor, een nieuw cameramodel, de Polaroid Swinger, werd ontworpen voor een jong publiek, en het eerste instantportret werd geïntroduceerd. Successen waardoor de verkoop van Polaroid inmiddels is gestegen tot drie miljoen voor camera's en vijftien miljoen voor films. Ambitieuze en altijd vooruitkijkende, rustte Land niet op zijn lauweren en creëerde in 1972 een model dat voorbestemd was om iconisch te worden: de Polaroid SX-70, een opvouwbare camera die het droge ontwikkelingsproces gebruikte en ook bewerkbare beelden met effecten kon maken. De Polaroid SX-70 was een succes en het lijkt erop dat het bedrijf er 5.000 per dag produceerde!

Een paar jaar later was het de beurt aan de Polaroid OneStep Land, een instant camera met fixed focus, eveneens een bestseller, maar in de jaren zeventig maakte Kodak ook zijn intrede in de productie van zelfontwikkellende films, de Kodak Instant, die in tegenstelling tot de Polaroids een rechthoekige vorm hadden en een oppervlakte van 9 x 6,8 cm. Er brak een oorlog van octrooien en tegenoctrooien uit die de winnende Polaroid opleverde, waardoor het bedrijf de markt voor instant camera's tot 1986 kon vasthouden.

De komst van digitaal markt betekende het einde van de productie van camera's en in 2000 maakte het bedrijf als gevolg van twee zeer ernstige faillissementen een periode van ernstige crisis door die in 2008 leidde tot het stopzetten van de productielijnen van de films en later tot het stoppen van de verkoop van het merk.



One of the first models of Polaroid©

## SOCIAL AND ARTISTIEKE IMPACT

### POLAROID EN INSTAGRAM

Voorheen was er een instant foto om binnen enkele minuten te delen met vrienden om ons heen. Toen kwam er een nog snellere opname om te delen met onze hele virtuele wereld. Nu wordt de rode draad tussen het oude Polaroid en Instagram steeds sterker: het Italiaanse Socialmatic heeft een overeenkomst getekend met Polaroid om de digitale en sociale versie van OneStep, de beroemde zelfontwikkellende filmcamera van de jaren tachtig, te produceren.

### 4.1.2 Algemene aspecten van fotografie

#### 4.1.2.1 Werking en componenten van de camera en Polaroid

### CAMERA MODELLEN

#### *DIRECT VIEW CAMERA (Galilese zoeker)*

Deze camera heeft een volledig onafhankelijke zoeker gerelateerd aan de optiek. Het gezichtsveld is anders dan wat we in het frame kunnen vinden (normaal zit de zoeker boven de lens) en dit kan problemen geven met de compositie (parallax problemen). Het beeld

omlijst door de Galileïsche zoeker is nog helderder en scherper dan we op de foto zullen hebben, omdat het beeld niet door de optiek gaat.

De afmetingen van dit apparaat zijn meestal klein en zijn vaak uitgerust met een vaste lens zonder de mogelijkheid om scherp te stellen en zonder andere fundamentele parameters zoals witbalans, sluiterveranderingen, timing enzovoort te kunnen variëren. Het klassieke voorbeeld zijn wegwerpcamera's.



LEICA©

### *CAMERA MET AFWERKING ZOEKER (TELEMETER) EN VERWISSELBARE OPTIES*

Dit zijn vrij zeldzame camera's de laatste tijd, inderdaad uitgestorven met de komst van digitale technologie. Deze camera's produceren twee beelden in de zoeker die elkaar overlappen: als de overlap perfect is, hebben we een perfecte focus. Het systeem wordt afstandsmeter genoemd en is erg belangrijk bij weinig licht. Normaal gesproken zijn deze camera's ook uitgerust met een parallax corrector, hebben ze verwisselbare lenzen en is het mogelijk om zowel op het sluitergordijn als op sluitertijden in te werken.





## COMPACT CAMERA

Dit is het meest voorkomende type camera ooit. Deze categorie omvat alle "compact"-camera's die zijn uitgerust met een veel kleinere fotografische sensor dan degene die wordt gebruikt in reflexcamera's (veel kleiner). Met vaste optiek zijn ze vaak uitgerust met een zoomlens, zelfs wanneer ze worden ingedrukt, ten koste van het licht.



CANON©

### COMPACT CAMERA MET EXTERNE EXCURSIE ZOOM

Het is het model dat zich voor het eerst verspreidde met de zoomlens die "beweegt" en zich uitstrekt buiten de camerabody.

### COMPACT CAMERA MET INTERNE EXCURSION ZOOM

Deze camera's, gelanceerd door Sony, worden gekenmerkt door hun zeer kleine formaat en het ontbreken van bewegende delen buiten de camerabody zelf. De zoom (ook wel periscoop genoemd) is gedelegeerd aan een beweging van spiegels in de camerabody zelf (normaal gesproken is deze niet groter dan 5X vergroting). Deze oplossing maakt het mogelijk om camera's te maken die veel comfortabeler zijn om mee te nemen, maar die grote helderheid problemen hebben in vergelijking met het equivalent met externe zoom.



FUJIFILM©

### *BRIDGE CAMERA*

Het is een type camera die het midden houdt tussen compact- en professionele camera's. De beeldkwaliteit is volledig vergelijkbaar met de compact, maar laat volledige controle over de opdrachten toe. De nadelen van deze camera zijn: sluitertijdvertraging, niet verwisselbare lenzen, spiegelreflex formaat en lage lichtsterkte.



*FUJIFILM©*

### *DIRECTE ONTWIKKELING*

Terug in de mode dankzij Polaroid, zijn ze uitgerust met een geïntegreerde printer. Ze zijn meestal uitgerust met vaste optiek en zijn bijna volledig automatisch, maar ook duur als het gaat om verbruiksartikelen: inkt en fotopapier.



*POLAROID©*

### *MONOCULAR (SLR) REFLEX CAMERA*

Het beeld omlijst door de lens wordt gereflecteerd door een spiegel die zich voor de sluiters bevindt, wordt gedraaid door het pentaprisma en vervolgens geprojecteerd op de oculaire kijker: met deze camera's zien we precies wat we inlijsten.

De spiegelreflexcamera's zijn ook uitgerust met een zeer royale sensor en stellen de fotograaf in staat om elke opnameparameter te wijzigen. Uitgerust met verwisselbare lenzen, maken ze vaak ook belichtingsmeting door de lens (TTL) mogelijk. Veel functies zoals de focus zijn ook gemotoriseerd. Dit alles vertaalt zich uiteraard in een aanzienlijk gewicht en

volume. De sensormaat is bij full frame reflexcamera's gelijk aan 24x36mm. Dat wil zeggen, gelijk aan de grootte van een frame van een fotografische film. Er zijn uiteraard instapreflex camera's waarbij de sensor kleiner is dan die van de "full frame". Ook wel APS genoemd, ze zijn ongeveer 16x24mm groot.

#### *MEDIUM FORMAAT MONOCULAR REFLEX*

De medium formaat reflexcamera's zijn bijna gelijk aan de vorige, behalve het sensorformaat dat de afmetingen van 6x6cm bereikt. zo'n grote sensor zorgt voor een betere kleurweergave, zeer hoge helderheid, zeer opvallende vergrotingen zonder korrel problemen.



#### *BINOCULAR REFLEX (TLR)*

Dit model is nu verdwenen met de komst van digitale modellen. Het gebruikte films met frames van 6x6cm en was uitgerust met twee lenzen: de eerste om in te kaderen, de tweede om te filmen. Het beeld voor de inlijsting, in deze machines, wordt gevormd op het matglas dat in een put wordt waargenomen. Door de dubbele zoeker heeft hij een zekere parallaxfout. De lens is meestal vast, de kwaliteit is uitstekend, maar het is bijzonder traag in gebruik, naast het feit dat het omvangrijk is.



### *REFLEX SPIEGELLOOS*

Het zijn de nieuwste aanwinsten: dit zijn camera's met een compacte body maar met de sensor van een halfframe reflex. Zonder optische zoeker moet het scherm worden gebruikt om te kadren (sommige modellen hebben zelfs een digitale zoeker). Ze zijn sneller dan traditionele reflexcamera's omdat ze de spiegel en de beweging ervan missen, ook al is de uiteindelijke kwaliteit op dit moment niet vergelijkbaar met die van de oudere zussen.



*PENTAX©*

### *LOMOGRAPHIC CAMERA'S*

Het zijn tegenwoordig erg modieuze analoge camera's. Ze zijn geboren als oude camera's en met het filmcompartiment niet meer lichtdicht. Door de infiltraties van licht te combineren met een oude en achterhaalde film, produceren Lomografische camera's foto's op de rand van het surrealisme, met kleuren die vaak niet gerelateerd zijn aan de werkelijkheid. Voor grote lijnen zijn het Galileïsche zoekercamera's.



*WRANGLER©*

## **COMPONENTEN**

*ZOEKER*

Een fotografische lens is een optisch apparaat, toepasbaar op verschillende soorten apparatuur, waarmee het licht op de film of sensor van de camera kan worden gericht. De zoeker bestaat uit een of meer lenzen, die intern in verschillende groepen zijn gerangschikt volgens regels en verhoudingen die worden bepaald door de wetten van de optica. De evolutie van de technologie heeft het mogelijk gemaakt om de kwaliteit van de lenzen te verbeteren.

## LENZEN

Lenzen zijn de belangrijkste componenten van elk objectief, aanwezig in verschillende aantallen erin. Ze zijn gemaakt van optische glazen van hoge kwaliteit die dankzij de wetten van de optische fysica het licht dat uit een variabel deel van de ruimte komt, op de sensor kan vastleggen. De morfologie en positie van de lenzen maken het mogelijk om de optiek (focus) te focussen en de brandpuntsafstand te bepalen. Het optische ontwerp van de lens is ontworpen om de grootte te verkleinen en vervormingen te beperken. De kwaliteit van de lenzen en de materialen waarvan ze zijn gemaakt, hebben een grote invloed op de kwaliteit van het vastgelegde beeld en de aanwezigheid van vervormingen en aberraties.



LEICA©

## SCHERPSTELLENGTE

De brandpuntsafstand wordt gedefinieerd als de afstand tussen het optische centrum van de lens en het vlak van het gevoelige element, d.w.z. het vlak waar de film of sensor zich bevindt en waar het gefocuseerde beeld overbrengt; het wordt gemeten in millimeters. Om de optische lay-out van de lens te vereenvoudigen en deze als een enkele lens te beschouwen, is de brandpuntsafstand de afstand tussen de lens en de sensor. Een fundamenteel kenmerk is de relatie met de beeldhoek, dat wil zeggen de hoek die het deel van de ruimte bepaalt dat door ons optische systeem wordt omlijst door een lens met een bepaalde brandpuntsafstand: kortere brandpuntsafstanden komen overeen met grotere beeldhoeken, dus met frames. bredere, langere brandpuntsafstanden komen overeen met

kleinere beeldhoeken en smallere frames; op basis van deze kenmerken gaan we vervolgens de verschillende soorten doelstellingen onderscheiden.

### *DIAFRAGMA*

Mechanisme dat, via een systeem van bladen die een ingangsgat regelen, de hoeveelheid licht regelt die door de lens gaat en die vervolgens de sensor beïnvloedt.

### *FOCUS*

De componenten van het scherpstelmechanisme bevinden zich zowel in de camerabehuizing als in de lens: in de camerabehuizing vinden we over het algemeen het "brein" dat de werking bestuurt, evenals de verschillende punten / gebieden die verantwoordelijk zijn voor deze fase, gerangschikt in de buurt van of op de voeler; in de lens vinden we daarentegen de focusmotor die de lenzen beweegt en waarmee je de optiek kunt scherpstellen. Er zijn verschillende soorten focusmotoren: sommige sneller en stiller, andere langzamer en luidruchtiger; de kwaliteit van de focusmotor heeft duidelijk invloed op de kwaliteit van de optiek en de prijs ervan.

In Canon-lenzen hebben we bijvoorbeeld 3 soorten scherpstelling: Standaard, STM en USM, verschillende soorten scherpstelmechanismen die met hun eigen nomenclatuur ook in andere merken aanwezig zijn. Een noemenswaardige eigenschap is ook die van de Full Time Manual Focus, de mogelijkheid om in te grijpen bij handmatige scherpstelling zonder de lensmotor uit te schakelen.

### *VOORLOPIGE VERSIE*

Het vertegenwoordigt de afstand tussen het vlak van het gevoelige element en de lensvatting. Dit kenmerk wordt alleen gegeven door het specifieke optische systeem dat door de verschillende fotografische fabrikanten wordt gebruikt en, naast de mogelijke communicatie tussen camerabody en lens in digitale systemen, is het de reden waarom het niet mogelijk is om lenzen met specifieke grafts te gebruiken voor een merk op de carrosserieën van een ander merk (tenzij er adapters zijn die ervoor zorgen dat de automatiseren meestal verloren gaan).

### *DIAMETER VAN DE OPTIEK*

Op de lenskroon vinden we een getal in millimeters dat de diameter van de lensmond aangeeft, dit is handig om te weten welke accessoires: zonnekappen, filters, ringflitsers, direct compatibel zijn met de optiek zonder dat er adapters nodig zijn. De meting van de diameter is een direct gevolg van de maximale brandpuntsafstand van de lens, de maximale opening en de fabricagekeuzes van de fabrikant. De waarden van de diameter van de meest voorkomende lenzen zijn: 58 mm, 72 mm, 77 mm, 82 mm.

### *SLUITER*

De sluiters is een mechanisch apparaat; zijn fundamentele taak is het regelen van de tijd waarin de sensor door het licht wordt geraakt .

In de meeste reflexcamera's vinden we de gordijnsluiters: bestaande uit twee mechanische oppervlakken die evenwijdig aan het vlak aan het brandpuntsvlak zijn gerangschikt. Elk gordijn is opgebouwd uit lamellen. De gordijnen, die lopen met een snelheid die wordt bepaald door de instellingen die we de camera hebben gegeven, laten slechts een bepaalde hoeveelheid licht door.

De sluiters zit voor de sensor en regelt dus het licht dat erop valt.

Als je de foto maakt, gaat het eerste sluitergordijn omhoog; de sensor wordt dus geraakt door het licht dat door de objectieflenzen gaat. Zodra de sensor is geraakt door de hoeveelheid licht die de sluiters heeft doorgelaten, gaan de sluitergordijnen dicht en blokkeren ze het licht.

Bij de meeste reflexcamera's bestaat de sluiters uit twee gordijnen die verticaal bewegen en evenwijdig aan het brandpuntsvlak zijn geplaatst, waardoor de sensor wordt afgedekt en tegen licht wordt beschermd.

### *FILM OF SENSOR*

Een sensor is een silicium "rechthoek" waarop een hele reeks lichtgevoelige elementen (de eerder genoemde fotodiodes) zijn geïmplanteerd, zogenaamde pixels, met een zeer kleine afmeting (we zitten in de orde van microns).

De fotodiodes zijn gerangschikt in een reeks rijen en kolommen. Het aantal rijen en kolommen bepaalt de resolutie van de sensor. Een digitale camera van 21 megapixels kan bijvoorbeeld 5.616 kolommen pixels horizontaal en 3.744 rijen verticaal hebben. Dit levert 3:2 aspect ratio's (of aspect ratio) op waarmee u een volledige afbeelding kunt printen op 15cm en 10cm prints).

Sensoren van digitale camera's gebruiken microscopische lenzen om binnenkomende fotonenstralen te focussen op de lichtgevoelige gebieden van elke individuele pixel / fotosite op het fotodioderaster van de chip. De microlens heeft twee functies. Ten eerste concentreert het het binnenkomende licht op het lichtgevoelige gebied, dat slechts een deel van het totale oppervlak van de chip vormt (de rest van het gebied, in een CMOS-sensor, is bestemd voor het circuit dat elke pixel van het beeld afzonderlijk verwerkt. In een CCD is het gevoelige gebied van individuele fotosites groter dan de totale grootte van de fotosite zelf). Bovendien corrigeert de microlens de relatief "steile" invalshoek van binnenkomende fotonen wanneer het beeld wordt vastgelegd door lenzen die oorspronkelijk zijn ontworpen voor filmcamera's. Lenzen die speciaal zijn ontworpen voor digitale camera's zijn gebouwd om het licht van de randen van de lens op de fotosite te focussen; oudere lenzen kunnen het licht onder zo'n steile hoek richten dat het de "zijanten" van de "emmer" van de fotosite raakt in plaats van het actieve gebied van de sensor zelf.

#### 4.1.2.2 Basis fotografische technieken

### *ANALOGISCHE FOTOGRAFIE*

Door de eerste, willekeurige experimenten, is het in de loop van de tijd omgevormd tot een technologie met herhaalbare resultaten en met als voornaamste doel de werkelijkheid zo getrouw mogelijk weer te geven.

Was fotografie in het begin het gebied van de eerste uitvinders, experimenteerders en fotografen, ook dankzij de komst van digitaal is het een vorm van communicatie geworden door middel van beelden die binnen ieders bereik liggen.

Een fysisch-chemisch proces waarbij het latente beeld uren nodig had om zich te openbaren en zich op de afdruk te materialiseren, vindt vandaag plaats in een fractie van een seconde: de komst van digitaal, of de sensor om het latente beeld vast te leggen, maakt het mogelijk om het te bekijken en delen in een oogwenk.

Ondanks deze onbetwistbare vooruitgang, is het nog steeds mogelijk om te fotograferen via het fysisch-chemische proces van het verkrijgen van het latente beeld op de film en de daaropvolgende ontwikkeling en afdrukken.

Hoewel de productie van filmcamera's eigenlijk is gestopt, zijn er wereldwijd nog steeds miljoenen perfect functionerende exemplaren, te beginnen met camera's uit de vroege jaren 1900 tot de laatste filmcamera's van het tweede millennium.

Fotografische films worden nog steeds geproduceerd, zowel in kleur als in zwart-wit, met verschillende emulsies en gevoeligheden. Alle chemie wordt nog geproduceerd om de film en apparatuur voor het ontwikkelingsproces te ontwikkelen, te beginnen met de tanks.

Er worden nog steeds printvergroeters geproduceerd en net als bij camera's zijn ze verkrijgbaar in gebruikte hoeveelheden, vaak in uitstekende gebruiksomstandigheden. Er wordt nog steeds drukpapier en aanverwante chemie geproduceerd.

Kortom, analoge fotografie is niet alleen niet uitgestorven, maar maakt zelfs een comeback . Het is een langzamer pad dan het digitale, het is niet mogelijk om de opname onmiddellijk te beoordelen en de variabelen die van toepassing zijn vanaf het moment van de opname tot het moment van definitieve afdrukken zijn oneindig veel hoger dan het digitale proces.

Hoewel de introductie van kleur in de fotografie een van de grootste revolutionaire ontwikkelingen in de analoge fotografie was, blijft de zwart-wit zilverachtige taal vandaag de dag nog steeds de meest directe en verfijnde, om nog maar te zwijgen van het feit dat het zwart-wit proces absoluut binnen handbereik is. allemaal, behalve de kleur één.

Iedereen kan een zwart-wit foto afdrukken, niet iedereen een kleurenfoto, ook omdat het proces van het ontwikkelen en afdrukken van het kleurennegatief veel complexer is.

Maar het is niet alleen dit. Een analoge zwart-wit print is vandaag de dag nog steeds de universele fotografische taal: bezoek gewoon een fototentoonstelling om dit te realiseren. Bovendien was zwart-wit fotografie decennialang de enige fotografische taal.

Als we het vandaag, decennia later, hervatten, betekent dat opnieuw verbinding maken met de eerste echte fotografische taal, ook al zijn er bijna twee eeuwen verstreken sinds de eerste experimenten .

## *DIGITALE FOTOGRAFIE*

Digitale fotografie maakt gebruik van camera's met arrays van elektronische fotodetectoren om beelden te produceren die door een lens worden gefocust, in tegenstelling tot een belichting op fotografische film. De vastgelegde beelden worden gedigitaliseerd en opgeslagen als een computerbestand, klaar voor verdere digitale verwerking, weergave, elektronische publicatie of digitaal printen.

Tot de komst van dergelijke technologie werden foto's gemaakt door lichtgevoelige fotografische film en papier te belichten, die werden verwerkt in vloeibare chemische oplossingen om het beeld te ontwikkelen en te stabiliseren. Digitale foto's worden doorgaans uitsluitend gemaakt met behulp van computergebaseerde foto-elektrische en mechanische technieken, zonder chemische verwerking in een nat bad.



De eerste digitale consumenten camera's werden eind jaren negentig op de markt gebracht. Professionals raakten langzaam aangetrokken tot digitaal en waren overtuigd toen hun professionele werk het gebruik van digitale bestanden vereiste om aan de eisen van werkgevers en/of klanten te voldoen, voor een snellere doorlooptijd dan conventionele methoden mogelijk zouden maken. Vanaf ongeveer 2000 werden digitale camera's ingebouwd in mobiele telefoons en in de daaropvolgende jaren werden mobiele telefooncamera's wijdverbreid, vooral vanwege hun connectiviteit met sociale-mediawebsites en e-mail. Sinds 2010 hebben de digitale point-and-shoot- en DSLR-formaten ook concurrentie van het spiegellose digitale camera-formaat, dat doorgaans een betere beeldkwaliteit biedt dan de point-and-shoot- of mobiele telefoonformaten, maar in een kleiner formaat en vorm dan de typische DSLR. Veel spiegellose camera's accepteren verwisselbare lenzen en hebben geavanceerde functies via een elektronische zoeker, die het door de lens zoekerbeeld van het SLR-formaat vervangt.

### *ONTWIKKELINGSTECHNIEKEN*

Met fotografische ontwikkeling wordt het latente beeld omgezet in een zichtbaar beeld, daarom wordt het zichtbare beeld permanent gemaakt en niet erg vergankelijk in de tijd, en tenslotte wordt de film (negatief of positief) ongevoelig gemaakt voor licht. Voor sommige films (Polaroid en Instax van Fuji) is ontwikkelen blijkbaar niet nodig: vanuit het oogpunt van de gebruiker ontwikkelen ze zichzelf. In werkelijkheid bevat de "filmpack"-container de films, de gelcapsules die de chemische werking van de ontwikkelaar mogelijk maken en een paar rollen. Sommige modellen van filmpack bevatten ook een lithiumbatterij (dit was in feite het eerste industriële gebruik van de technologie) die nodig is voor de werking van de camera. Het Polaroid-proces dwingt de film na belichting tussen twee rollen te gaan die een gelcapsule verpletteren en verdelen over de fotografische emulsie. Na enkele seconden is het mogelijk om het beschermpapier van de fotografische film te scheiden, waarop het reeds volledig gevormde beeld verschijnt. In de eerste modellen was de actie volledig handmatig, in de latere modellen wordt deze aangedreven door een kleine elektromotor. In de jaren zeventig begon Kodak ook met het produceren van soortgelijke films. Deze zelfontwikkende films, Kodak Instant genaamd, waren, in tegenstelling tot Polaroids, rechthoekig en het beeld op het oppervlak meet 9 x 6,8 cm. Na het verliezen van een patentstrijd met Polaroid, verliet Kodak de Instant Camera-business op 9 januari 1986.

### *ZWART-WIT NEGATIEF*

Bij het ontwikkelen van een zwart-wit negatief, gaan we te werk door de film uit het magazijn te halen en deze vervolgens in een spiraalvormige container te wikkelen, die op zijn beurt in de tank wordt gestoken. Deze handeling moet worden uitgevoerd in volledige duisternis, meestal in de donkere kamer of met een bepaalde lichtdichte tas die is uitgerust met mouwen die "pant" worden genoemd. Vervolgens wordt de film behandeld met de detector, die het beeld zichtbaar maakt door het belichte zilverhalogenide te reduceren tot metallisch zilver. Het wordt vervolgens ondergedompeld in een stopbad (licht zuur), waardoor de actie van de detector wordt beëindigd (soms wordt stromend water gebruikt).

Nadat alle detectorresten van de film zijn verwijderd om het fixeermiddel niet te verontreinigen, wordt het fixeerbadek gepasseerd dat het beeld permanent en lichtbestendig maakt, waarbij oplosbare complexen worden gevormd met de niet-gereduceerde zilverhalogeniden, die in oplossing gaan. De film wordt vervolgens gewassen om het thiosulfaat van de fixatie te verwijderen, wat gevaarlijk is voor de stabiliteit van het beeld, omdat het het zilver zou kunnen sulfateren (soms wordt er ook een extra bad gedaan, waardoor het thiosulfaat wordt geëlimineerd). Dit wordt gevolgd door een bad in een oplossing van oppervlakreactieve stof of gedestilleerd water om vlekken door de in kraanwater opgeloste zouten te voorkomen. Overtollig water wordt verwijderd met een speciaal pincet bedekt met suèdeleer (of zelfs door het tussen de wijs- en middelvinger te laten lopen). Ten slotte wordt de film in een stofvrije ruimte te drogen gehangen en is hij klaar om geprint te worden. Filmontwikkeling is een cruciale fase in het fotografische proces. De dichtheid en het contrast van het negatief worden niet alleen bepaald door het type detector dat wordt gebruikt, maar ook door de ontwikkelingstijd, door de temperatuur van de baden, door het roeren van de tank. De ontwikkeltijd wordt door de fabrikant aangegeven, samen met de uit te voeren correcties volgens de temperatuur van het bad, die niet veel van 20° mag afwijken. Deze indicaties worden gewoonlijk gegeven om een negatieve dichtheid te verkrijgen die overeenkomt met de nominale gevoeligheid van de film. Door langer te ontwikkelen, kan een hogere dichtheid worden verkregen, een bewerking die in het algemeen wordt uitgevoerd om een film te "trekken" (zoals het gewoonlijk wordt genoemd) boven zijn nominale gevoeligheid. Dit wordt meestal gedaan op films met een al hoge gevoeligheid (zoals 400 ° ISO) om resultaten te verkrijgen die vergelijkbaar zijn met een gevoeligheid van 800 °, 1600 ° of zelfs 3200 ° ISO, waarbij ook een toename van het contrast en de korreligheid van het negatief wordt bereikt. Tijden voor dit type behandeling worden over het algemeen aangegeven door de fabrikant van de film of baden. Een andere belangrijke handeling is het roeren van de tank, noodzakelijk om een plaatselijke uitputting van de detector te voorkomen. De ontwikkeling wordt meestal gestart met drie krachtige slagen op een hard oppervlak om luchtballen uit de film te verwijderen. Ga verder met het roeren van de tank volgens de instructies van de fabrikant, bijvoorbeeld drie keer omvallen met tussenpozen van één minuut. Om de tijd te controleren, is het raadzaam om de stopwatch te starten aan het einde van het vullen van de tank (zo snel mogelijk) en te beginnen met legen wanneer de tijd die is gedetecteerd door de tabellen op basis van de temperatuur is verstreken.

#### **4.1.3 Portret studie**

De menselijke figuur is altijd een fascinerend onderwerp geweest voor kunstenaars van alle tijden. Tegenwoordig is het dankzij fotografie mogelijk om mensen in elke fase van hun leven te vereeuwigen, maar vóór de uitvinding (1851) was het gebruikelijk om portretten te maken bij belangrijke gelegenheden, om een herinnering te bewaren aan de tijd die was, van mensen ver weg of niet meer in het leven. In de oudheid was het portret gereserveerd voor grote persoonlijkheden, vorsten, keizers, rijke exponenten van de aristocratie. Bustes en halve bustes werden gemaakt in marmer, dat de fysionomie van de persoon met veel aandacht voor detail weergaf: vrouwenkapsels, baarden bij mannen, juwelen, draperieën van kleding werden met groot realisme gereproduceerd, en vandaag zijn ze nuttige elementen om terug te gaan naar de chronologie van de werken. De portretten die in de loop van de tijd het best bewaard zijn gebleven, zijn die op hout, omdat schilderen op hout langer meegaat dan fresco's en beschilderde doeken. In de Middeleeuwen waren de voorstellingen

voornamelijk gewijd aan heilige figuren: Christus, de Madonna, de pausen, de heiligen en de martelaren waren de favoriete onderwerpen van middeleeuwse iconografie. De goddelijke figuren werden in grote proporties op de doeken afgebeeld, terwijl de ook afgebeelde mecenassen werden herleid tot onevenredige miniaturen.

Portretten zijn nooit louter eenvoudige weergaven van fysionomie geweest, maar gaan verder dan documentatie en tonen altijd een interpretatieve blik van de kunstenaar op het onderwerp.

Door de eeuwen heen is de blik van de kunstenaar veranderd en steeds nieuwe en onverwachte oplossingen gevonden, door middel van representatieve, realistische en abstracte schilderkunst. Tegenwoordig wordt een portret beschouwd als een luxeobject, zelfs meer dan in de afgelopen eeuwen, en krijgt het grote waarde omdat het erin slaagt de innerlijke essentie van het personage weer te geven, vanuit het oogpunt van de kunstenaar: omdat het doel van de kunst niet wordt gereduceerd tot louter objectieve weergave, maar moet onderzoeken wat er onder de schijn ligt, moet de innerlijke betekenis door laten schijnen.

### *DE CENTRALITEIT VAN DE MENS IN HET HUMANISME*

Het portret in moderne zin ontstond in de vijftiende eeuw, toen de centrale plaats van de mens in de kunst werd herontdekt. Waren de portretten tot dan toe het voorrecht van de adel, met het humanisme verspreidden ze zich ook onder de nieuwe burgerij en werden ze een statussymbool, met een functie die verder ging dan die van herinnering aan verre mensen of herdenking. In de nieuwe humanistische cultuur erkende het portret de centraliteit van de mens en zijn waardigheid als autonoom subject, de personages werden met epidermaal realisme afgebeeld, gekenmerkt door hun sociale rol en altijd geposeerd met elegante kalmte. In de vijftiende eeuw ontwikkelde het portret zich tot verschillende types: buste, half figuur, vol figuur, in profiel, familie, groep. Ook op de portretten kwamen vrouwen voor, niet langer louter als schoonheidsideaal maar voorgesteld als mensen met hun eigen kenmerken.

Het halflange portret was ideaal om het personage als geheel weer te geven, omdat het, zonder alleen bij het gezicht stil te staan, ook de aandacht vestigde op de manier van kleden, de gebaren, de pose.

Het profielportret verspreidde zich ook, wat het mogelijk maakte om de karakteristieke kenmerken van een persoon te benadrukken en tegelijkertijd de figuur te idealiseren en stileren, waardoor het herkenbaar werd en de fysieke gebreken werden geëlimineerd. Het hofportret werd geboren met Giotto, die een serie schilderde van altaarstukken gewijd aan koningen, hofheiligen, schenkers en cliënten in de Scrovegni-kapel in Padua. De afgebeelde personages speelden een centrale rol en kregen artistieke waardigheid, mede dankzij de foto's die hen in halve lengte afbeeldden, met een grote rijkdom aan details op de kleding, juwelen en kapsels die hun sociale status verraadden; of groepsportretten van het huis en het hele gezin.



Double portrait of the Dukes of Urbino, Piero della Francesca

### *VLAAMSE SCHILDERKUNST*

De kunst van Vlaanderen was van groot belang in de evolutie van het portret en werd de bakermat van een nieuwe picturale beweging gepromoot door Jan Van Eyck, die de weg vrijmaakte voor het realistische portret. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de beroemde "De echtgenoten van Arnolfini", die met zijn objectieve, diepgaande en onderzoekende blik de ontwikkeling van de hele renaissanceportretten markeerde. De driekwart pose. Deze positie maakte een meer gedetailleerde fysieke en psychologische analyse van het personage mogelijk. We gingen dus van een psychologische conventionele naar de analyse van de werkelijke gemoedstoestand van het onderwerp. De Vlaamse invloeden waren ook voelbaar in Italië, in feite veranderde de setting van de portretten radicaal. De schilders concentreerden zich op de somatische en bijzondere kenmerken van hun onderwerpen, met veel aandacht voor detail, en op de weergave van kleding en kapsels, die ons het verhaal van het personage, de mode en gebruiken van die tijd vertelden. Vrouwen begonnen te worden ook afgebeeld. Als het mannelijke portret daden en overwinningen herdacht, vereeuwigde het vrouwelijke de vrouw in de pracht van een bepaald moment van haar leven, dat een model werd om te imiteren voor andere vrouwen, waardoor ze zichzelf verhief tot een nieuwe canon van schoonheid.

### *HET RENAISSANCE PORTRET*

De vernieuwingen van de humanistische stroming in de laatste decennia van de vijftiende eeuw leidden tot de ontwikkeling van de figuratieve kunst uit de Renaissance. Aan het begin van de zestiende eeuw versnelden de transformaties dankzij het onderzoek van kunstenaars als Leonardo, Raphael, Giorgione, Tiziano, die de periode kenmerkten en renaissanceschilderkunst leerden. De Venetiaanse schilders werkten het halflange portret

uit, gekenmerkt door een introspectieve aandacht voor het innerlijke en sociale leven van het personage, dat werd onthuld door symbolen en allegorieën. Grote meesters van dit genre waren Titiaan, Tintoretto, Lorenzo Lotto, Gian Battista Moroni. In die tijd verspreidde het staatsportret zich ook, met de soeverein te paard of op de troon, met een plechtig en feestelijk karakter, dat in heel Europa een mode werd. Raphael was een meester in het hoofse en geïdealiseerde portret, terwijl Leonardo zich concentreerde op de psychologische perceptie van het onderwerp.

In Noord-Europa kreeg de portretkunst een eigen connotatie: de belangrijkste exponenten waren Dürer en Holbein, wiens portretten ze zochten vanuit een sterk onderzoeksvermogen en een bijna obsessieve nauwgezetheid. Dürer startte de traditie van het zelfportret in de spiegel, wat een middel is voor de kunstenaar om zichzelf beter te leren kennen en zichzelf te verkennen, en het stelt de toeschouwer in staat om zichzelf te reflecteren in de figuur die hij observeert en overeenkomsten te vinden. Het introspectieve zelfonderzoek dat het zelfportret mogelijk maakt, loopt ook parallel met de geschiedenis van het artistieke zelfbewustzijn. De schilder klom op tot een hoge maatschappelijke positie, anders dan die van de eenvoudige ambachtsman. In het beroemde zelfportret is zijn figuur ingelijst in een twintigtal ramen en landschap zodat de aandacht op het personage wordt gericht. Onder het raam lezen we "1498 Ik deed dit naar mijn gelijkenis toen ik 26 jaar oud was". Holbein maakte een reeks emblematische portretten van de kooplieden, als exponenten van een bepaalde sociale klasse. In feite benadrukte hij de persoonlijkheidskenmerken die verwant zijn aan de handelsconditie: zelfvertrouwen, berekenende geest, rauw realisme. In de omgeving geven zeehonden, ringen, precisieballen de sociale context aan.



Self Portrait with gloves, Albrecht Dürer



Portrait of the spouses Amorfini, Jan Van Eyck

### *HET GROEPS PORTRET*

De Vlaamse schilders van de zeventiende eeuw verspreidden de mode van groepsportretten: exponenten van de nieuwe handelsburgerij, militaire bedrijven,

beroepsgroepen, (echt)paren, familieportretten. Groepsportretten in een huis of landschap waren heel gebruikelijk, waarop mensen in gesprek waren. Talloze Italiaanse schilders lieten zich inspireren door Vlaamse kunstenaars. Piero della Francesca portretteerde Federico da Montefeltro en zijn vrouw Battista Sforza in een tweeluik in profiel. De Vlaamse invloed komt tot uiting in de met zorg onderzochte landschapselementen, zoals de kronkelende rivier bevolkt door boten op de achtergrond. Antonello da Messina nam in zijn "Portret van een man" ook het scala aan verbrande kleuren over dat typisch is voor de kunst van Vlaanderen. Grote exponenten van het groepsportret waren Rembrandt, Gainsborough, Hogarth, Renoir, Degas, Sargent. In Spanje valt Velàzquez op die verschillende portretten van de leden van het koningshuis schilderde, en een realistische serie portretten van hofnarren. Schilders als Carracci, Guercino en Bernini begonnen met de kunst van het karikatuur, die vervolgens door verschillende kunstenaars werd beoefend als een wapen van politieke en sociale satire; in Engeland vinden bijvoorbeeld William Hogarth en Joshua Reynolds hun weg.

### *DE NEOKLASSIEKE SMAAK*

In de achttiende eeuw werd de neoklassieke smaak ook geprojecteerd in de schilderijen, die werden gekenmerkt door heldere tinten en heldere lichten, vereenvoudigde en strakke lijnen, evenwichtige en geïdealiseerde somatische trekken, met verwijzingen naar de Griekse kunst. Grote kunstenaars van deze stijl waren Antonio Canova, Ingres en Jacques-Louis David. Gemeenschappelijke onderwerpen kwamen ook in de schilderijen, geportretteerd in pittoreske composities en in een populaire stijl. Deze personages waren geen beschermheren van het werk, maar trokken de aandacht van de kunstenaar die de verscheidenheid aan mensen wilde onderzoeken; geweldig nieuws was de reeks geesteszieken geportretteerd door Théodore Géricault, en het experiment van Francisco Goya van de "Maja Desnuda".



## *HET MODERNE PORTRET EN DE INVLOED VAN FOTOGRAFIE*

In de negentiende eeuw worden de portretten gediversifieerd in de "klassieke" stroming, in de voetsporen van David; in de "romantische" stroming van Delacroix, en in de politieke van Courbet. De uitvinding van fotografie opende nieuwe scenario's in de portretkunst, die een experiment werden met licht en kleuren, van de expressie van het mentale onderbewustzijn en van persoonlijke visies. In de twintigste eeuw werd de portretkunst beïnvloed door de abstracte stroming, die de "innerlijke zelf" in het midden van het portret en boven de objectieve weergave van de fysionomie. Grote moderne kunstenaars waren Modigliani, Mirò, De Chirico, Picasso. Een portret maken voordat fotografie duurde, duurde lang. De kunstenaars lieten de proefpersonen enkele uren poseren, soms zelfs in meerdere sessies. Er wordt gezegd dat Cézanne zijn hoofdrolspelers dwong om zelfs 100 keer te poseren. Goya gaf er de voorkeur aan een enkele sessie de hele dag te hebben; andere schilders tekenden het gezicht uit het leven en voltooiden vervolgens het lichaam, de kleding en de achtergrond in het atelier. De portrettist was er in de eerste plaats op gericht om de hoofdpersoon op zijn gemak te stellen, in een zo natuurlijk mogelijke houding en hem te vermaken in een gesprek om de mood. Vaak houden schilders bij het kiezen van de stijl en kleuren rekening met de plaats waar het portret zal worden opgehangen en de omringende decoraties, om ervoor te zorgen dat het niet in botsing komt met de omgeving.

## *PORTRET IN HEDENDAAGSE KUNST*

In de huidige tijd heeft het portret een andere rol gekregen, er zijn niet alleen portrettisten die streven naar een getrouwe weergave van de menselijke fysionomie, het portret wordt een diepere handeling. De problemen van de hedendaagse samenleving hebben invloed gehad op de manier waarop portretten worden gemaakt, daarom staan we vaak voor werken, vooral schilderijen, waarin de fysionomie is getransformeerd en de afgebeelde mens niet zo gemakkelijk herkenbaar is als in de eeuwen . verleden is de reproductie van gezichten niet langer trouw aan de werkelijkheid, denk bijvoorbeeld aan de picturale creaties van Jenny Saville, wat fundamenteel wordt, is om de innerlijkheid van het geportretteerde onderwerp naar voren te brengen, met hun vreugden, hun angsten en fobieën, emoties die opkomen van de invloed die de huidige geschiedenis op de mens heeft. Psychoanalyse, het oorlogsgeweld, de vernietiging van identiteit veroorzaakt in de concentratiekampen door de nazi's, de verspreiding van fotografie en de ontwikkeling van abstractie zijn de elementen die hebben geleid tot de geboorte van een wereld waarin de afgebeelde gezichten, begrepen in de traditionele zin, bestaan niet meer. En de techniek met de daarbij behorende ontwikkelingen? Heeft de digitale wereld de ontwikkeling van het portret beïnvloed? We mogen niet vergeten dat er sinds de kindertijd een neiging bestaat om het eigen uiterlijk of dat van een ander te fixeren om het bestaan ervan aan te tonen, in feite betekent het implementeren van de compositie van een portret dat de mens de behoefte voelt om zijn eigen aanwezigheid op deze planeet te demonstreren . Dit aspect komt duidelijk tot uiting in een bijna obsessieve trend die de afgelopen jaren zijn intrede heeft gedaan, namelijk de mode van selfies, een echte rage waarin het individu de neiging heeft om zijn eigen beeld op elk moment en op elke plaats te vereeuwigen, een fotografisch

zelfportret waarin men heeft de wil om de gemoedstoestand die een individu aan een gebaar, een plaats of een gebeurtenis bindt, aan het publiek van het web te externaliseren. Het zijn niet alleen de emoties die naar boven komen, het is het uiterlijk van mooi en modieus dat moet verschijnen in deze hedendaagse zelfportretten, een getuigenis van de manier van zijn, van de belangen van de huidige samenleving. Geschiedenis, samenleving, psychologie en technologische ontwikkeling zijn de drie elementen die van invloed zijn op de manier waarop de kunstenaar met het portret omgaat, maar we mogen niet vergeten dat parodie ook erg geliefd is bij hedendaagse kunstenaars, en daarom circuleren er afbeeldingen op het web. portretten gemaakt in de afgelopen eeuwen waarvan de onderwerpen selfies willen maken.

### *GESCHIEDENIS VAN PORTRET IN FOTOGRAFIE*

Geen genre ontwikkelde zich en was zo succesvol in fotografie als portretten. Ondanks alle innovaties die zich sinds het begin hebben ontwikkeld, wordt fotografie nog steeds geassocieerd met de representatie van mensen. In "A Short History of Photography" (1931) schrijft Walter Benjamin: Het afstand doen van de menselijke figuur is het moeilijkste van alle dingen voor fotografie. Gezien deze mogelijkheid van het fotografische medium om mensen te portretteren, is het misschien geen toeval dat fotografie vaak geassocieerd met democratische idealen. Over de geschiedenis van de fotografie gesproken, het is gemeengoed geworden om te zeggen dat de uitvinding ervan samenviel met een toename van de culturele portretten die ooit voorbehouden waren aan de rijken en aristocraten. Fotografische portretten en politieke zichtbaarheid van de middenklasse.

Fotografie heeft voldaan aan de wens om zo'n centraal en goed ingebed aspect van de hedendaagse beeldcultuur te zijn dat ze vaak onopgemerkt blijven. Het portret vormt de visuele structuur waarop de vertelling van iemands identiteit is gebouwd. Identiteitskaarten, souvenirfoto's, trouwfoto's, enz ... om maar een paar van de afbeeldingen te noemen die het individu omlijsten.

Het portret heeft een lange geschiedenis, vóór de komst van de fotografie werd het gedaan door middel van het schilderen. In de oudheid bestonden er ook vormen van portret, maar het beeld dat velen algemeen als een portret begrijpen is een realistische weergave van een frontaal geplaatste persoon waarin gelaatstrekken en uitdrukkingen herkenbaar zijn, dit concept van portret is een erfenis van de Europese Renaissance, waarin het individu werd gevierd en de weergave van perspectief en driedimensionaliteit werd geperfectioneerd.

De eerste portretfoto in de geschiedenis (ook beschouwd als het eerste zelfportret) werd in 1839 gemaakt door Robert Cornelius. Een frontaal portret met het onderwerp kijkend naar een lateraal punt, het tegenovergestelde van de portretten in klassieke schilderijen. Hippolyte Bayard's wordt beschouwd als de eerste fotografische hoax in de geschiedenis, deze foto werd genomen in 1840. In die tijd waren zowel Bayard als Louis Daguerre in conflict om de titel van "vader van de fotografie" op te eisen. Bayard voegde bij de foto de volgende brief "This you see is the corpse van M. Bayard, uitvinder van de procedure die u zojuist hebt leren kennen.



Voor zover ik weet is deze onvermoeibare onderzoeker al zo'n drie jaar bezig met zijn ontdekking. De regering, die te veel heeft gedaan voor Daguerre, zei dat ze niets kon doen voor de heer Bayard, die zich wanhopig in het water wierp. O, menselijke onstandvastigheid! Hij lag enkele dagen in het mortuarium en niemand kwam hem herkennen of opeisen. Dames en heren, stap naar voren, om uw reukvermogen niet te beledigen, zult u hebben gemerkt dat het gezicht en de handen van deze heer beginnen te ontbinden ". Hoewel portretfotografie duidelijk heeft geleend van het repertoire van de schilderkunst, heeft het ook zijn eigen visuele paden dankzij experimenten van fotografen en de technologische evolutie van het fotografische medium. Een voorbeeld van de snelheid waarmee het fotografische medium evolueert, wordt gegeven door de foto van Boutan, beschouwd als de eerste onderwaterportretfoto in de geschiedenis. In 1893 Louis Marie Auguste Boutan de eerste onderwatercamera uitvond, deze foto dateert vermoedelijk uit 1899 omdat hij rond deze tijd een onderwaterflitser ontwikkelde. Je kunt meer te weten komen over de geschiedenis van deze foto in het volgende artikel: De eerste onderwaterportretfoto ter wereld, genomen in 1899.

Mathew Brady en Nadar, twee 19e-eeuwse figuren die pionierden in portretfotografie in respectievelijk Amerika en Frankrijk, hun werk suggereert dat portretfotografie zich leent voor het creëren van archieven, uitgaande van een documentair doel dat niet door de fotograaf zelf voor zijn foto's is bedoeld. Deze trend wordt geïllustreerd door het werk van de Duitse fotograaf August Sander, voor hem is het fotografische portret een hulpmiddel geworden om te zien, bestuderen en documenteren hoe het individu wordt gevormd door de samenleving en geplaatst wordt in cultuur en geschiedenis. Bricklayer, 1928. (Augustus Sander, Die Photographische Sammlung / SK Stiftung Kultur - August Sander Archiv) In zijn portretfotografieprojecten: Anlitz der Zeit (The Feature of Time, 1929) en Menschen des 20. Jahrhunderts (People of the Twentieth Century) (Sander probeerde de visuele omtrek van de sociale orde van Weimar Duitsland).

Zoals gezegd, portretfotografie in Amerika was expliciet minder experimenteel en meer gewijd aan de weergave van de actualiteit. De behoefte om de realiteit van het menselijk lijden weer te geven bestaat al sinds het begin van de eeuw. Jacob Riis, die begon als politiever slaggever, fotografeerde immigranten die in de volkshuisvesting van New York woonden, met het expliciete doel om hun levensomstandigheden te verbeteren door te proberen het bewustzijn te vergroten dat zou leiden tot sociaal beleid. meer vooruitstrevend. Een generatie later begon Lewis Hine zijn bedrijf als sociaal fotograaf en fotografeerde immigranten die op Ellis Island aankwamen. In 1908 begon Hine te werken voor het National Labour Committee dat gevaarlijke kinderarbeid documenteerde. Zowel Riis als Hine hebben foto's gemaakt van mensen die hun plaats in sociale, historische en economische omstandigheden onthullen. is vooral bekend als een vervulling van de "straientie Century) - die niet werd voltooid vanwege de geboorte van Hitlers Derde Rijk.



Bricklayer, August Sander

Sanders sobere portretten verbeelden individuen, maar hun individualiteit is ondergeschikt aan zijn focus op hun sociale identiteit. In feite heeft Sander nooit de namen van de geportretteerden vermeld, maar alleen hun beroep of sociale rol. Elk portret van hem is verschillend, maar Sanders foto's volgen de logica van vergelijking, de mechanismen van sociale hiërarchieën worden duidelijk in de verschillen en overeenkomsten tussen beelden, vooral in kleding, houding en dispositie van de onderwerpen.

In de kringen van Alfred Stieglitz maakten fotografen portretten van elkaar om een beeld op te bouwen van collectief onderzoek en affiniteit. De schemergrijze en handgemaakte tinten van Stieglitz's en Edward Steichen's picturistische portretten dienden om fotografie tot een kunstvorm te verheffen. Fotografie werd vaak vergeleken met minachting met een eenvoudig hulpmiddel om de werkelijkheid te reproduceren, vanwege het mechanische en automatische proces dat nodig is voor de productie van afbeeldingen. Het doel van de picturisten aan het einde van de negentiende eeuw was om de handmatige vaardigheden en het esthetische gevoel te brengen die nodig zijn om van fotografie een werk te maken dat vergelijkbaar is met dat van de grote kunsten. De fotografen die aan deze beweging deelnamen, gebruikten de technieken en processen waardoor het beeld meer op een tekening leek, door gebruik te maken van bichromium- of broomgomprinten, softfocuslenzen of het gecombineerd printen van meerdere negatieven op één enkel positief. Het voorkeursproces van de vroege picturisten was dat van de calotype, waarbij het onregelmatige oppervlak van de papieren drager de details verwarde. Vaak kwamen de picturisten zelf voort uit ervaringen met schilderen of beeldhouwen en zetten ze de regels van de kunst om in de fotografische praktijk. Beïnvloed door de beweging van het impressionisme verlieten de picturisten hun studie ten gunste van open ruimtes, om de geest en het licht van de natuur beter vast te leggen. Maurice Tabard en Jaromir Funke maakten ook talrijke portretten.



*Man Ray – Kiki de Montparnasse*

Man Ray fotografeerde sleutelfiguren onder de Europese avant-gardes die de expressieve reikwijdte van het portret probeerden te testen. Het beroemdste van zijn portretten is dat van Marcel Duchamps vrouwelijke alter ego, Rose Selavy. In deze portretten presenteert Duchamp zichzelf als fotomodel; ze draagt een hoed versierd met een zwart-wit geometrisch dessin, haar sierlijke handen en geringde vingers zijn elegant in evenwicht om haar nek, die bedekt is met een vacht om de aandacht op haar lippen te vestigen, haar ogen zijn opgemaakt. In geest vergelijkbaar met de zelfportretten van de surrealist Claude Cahun. Ik raad aan om het onderwerp te verdiepen door het volgende artikel te lezen: Man Ray en Marcel Duchamp, fotografie als kunstwerk. In Europa waren de sociale omstandigheden heel anders dan in Amerika, bovendien hadden de overheden geen interesse in het gebruik van fotografie, dus de fotografie die zich het meest ontwikkelt is de fotografie van de auteur, in dit verband raad ik aan dit artikel te lezen: auteursfotografie en de relatie met de artistieke avant-gardes.



*MEXICO. Mexico City. Prostituées. Calle Cuauhtemoczin. – Henri Cartier-Bresson*

Zoals eerder vermeld, was portretfotografie in Amerika expliciet minder experimenteel en meer gewijd aan het weergeven van de actualiteit. De behoefte om de realiteit van het menselijk lijden weer te geven is er sinds het begin van de eeuw. Jacob Riis, die begon als verslaggever voor de politie, fotografeerde immigranten die in New Yorkse volkshuisvesting woonden, met het expliciete doel om hun levensomstandigheden te verbeteren door te

proberen het bewustzijn te vergroten dat zou leiden tot sociaal beleid. meer vooruitstrevend. Een generatie later begon Lewis Hine zijn bedrijf als sociaal fotograaf en fotografeerde immigranten die op Ellis Island aankwamen. In 1908 begon Hine te werken voor de National Labour Committee die gevaarlijke kinderarbeid documenteerde.

Zowel Riis als Hine hebben foto's gemaakt van mensen die hun plaats in sociale, historische en economische omstandigheden onthullen. Beïnvloed door Hine's sociale geweten en Stieglitz's romantische modernisme, is het werk van Paul Strand vooral bekend als een vervulling van "straight photography". Met zijn aandacht voor soberheid gemaakt van abstracte vormen heeft Strand enkele van de bekendste en meest interessante portretten van de eeuw gemaakt, zoals: *Blind* (1916) en *Washington Square Park* (1917).



*Paul Strand – Blind, 1916.*

Het portret was een belangrijk maar impliciet onderdeel van documentaire projecten in opdracht van de Farm Security Administration in 1930. In *Let Us Now Praise Famous Men* (1936) kon Walker Evans de levens van arme pachters tijdens de Grote Depressie documenteren. Alabama pachter op de veranda met zijn burens. Foto door Walker Evans, 1936. In een ander van de beroemdste portretten van de eeuw "Annie Mae Burroughs" creëerde Evans een subtiel maar meeslepend ontwerp, de vormen en lijnen van het onderwerp lijken te resoneren met de houten planken achter haar. iconische foto "Penny picture displays" bestaat uit in totaal 225 portretten, in totaal zijn er meer dan honderd mannen, vrouwen en kinderen: een gemeenschap.

Evans verkende de Verenigde Staten van de jaren dertig met het ongeïnteresseerde oog van een archeoloog die een oude beschaving bestudeert .

De foto kan worden geïnterpreteerd als een viering van de democratie of als een veroordeling van de naleving. Evans is bij beide interpretaties niet uit balans. *Migrant Mother*

van Dorothea Lange is een portret, maar het is ook een documentaire foto, en het is zeker een meesterwerk uit die tijd dat een icoon is geworden van de Grote Depressie. Deze foto leidt ons vervolgens naar een ander thema, namelijk dat van de classificatie van foto's, dat wordt uitgediept in het volgende artikel: Het fotografisch portret en de classificatie van foto's. Erich Salomon, ook wel bekend als "The king of prying", wordt beschouwd als een van de pioniers van de fotojournalistiek. Hij fotografeerde de machtige en publieke figuren van zijn tijd. Erich Salomon, de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Gustav Stresemann reist naar Parijs voor de ondertekening van het Briand-Kellogg-pact 1928. Deze foto wordt beschouwd als de eerste paparazzi in de geschiedenis van de fotografie, de geportretteerde is Stresemann, de toenmalige Duitse minister van Buitenlandse Zaken op reis om te onderhandelen over het Briand-Kellogg-pact. De beelden van Margaret Bourke-White demonstreren de synthese die Life van zijn fotografen verlangde: woorden inhoud geven door middel van beelden.

Diane Arbus drukt geen filosofisch oordeel uit door middel van haar foto's van haar, maar beperkt zich tot het documenteren van de emotionele nuances van de omringende wereld, waardoor de psychologische beschrijving van het onderwerp expliciet wordt, zoals het algemeen wordt weergegeven in haar privé-realiteit. Arbus smeedde bij voorkeur intieme en persoonlijke relaties met de mensen die ze portretteerde. Stanley Kubrick, een bewonderaar van het werk van Diane Arbus, bracht hulde aan haar bij het maken van de beroemde sequentie van de film *The Shining* waarin Danny, wandelend door de gangen van het Overlook Hotel, de Grady-tweeling tegenkomt. De pose van de tweeling en de compositie van het frame zijn in feite elementen die aan deze foto herinneren. Een portretfoto die een symbool is geworden van strijd en een hele historische periode. De foto van Che Guevara gemaakt door fotograaf Alberto Díaz Gutiérrez, bekend als Korda, met een Leica, in Havana, in 1960, ter gelegenheid van de herdenking van de slachtoffers van de aanslag op het schip "La Coubre". De foto werd echter veel later, in 1967, na de dood van Che, gepubliceerd door de Italiaanse uitgever Feltrinelli, die mensen en storende elementen gebruikte voor de omslag van *Che's Diary* in Bolivia en voor Che's beroemde posters. Bovendien wordt er gezegd dat Korda de foto aan Feltrinelli heeft gegeven en dat hij geen cent verdiende aan een van de beroemdste foto's aller tijden! Een iconische foto op het gebied van modiefotografie, gemaakt door Richard Avedon in 1955. Het kan gezegd worden dat de term 'supermodel' speciaal voor Dovima is bedacht toen ze de staat van supermodel bereikte nog voordat de term gemeengoed werd, omdat ze beschouwd als het best betaalde model van die tijd.

De afbeelding hierboven, "Dovima met olifanten", werd in augustus 1955 gemaakt door Avedon in het Cirque d'Hiver in Parijs. De jurk was de eerste avondjurk die door zijn nieuwe assistent Yves Saint-Laurent voor Christian Dior werd ontworpen. aspect van hedendaagse kunstfotografie. Portretfotografie is een veel voorkomend aspect van hedendaagse kunstfotografie, vooral als het gaat om politieke kwesties met betrekking tot racisme, de seksuele sfeer en sociale klasse. In 1980 plaatsten de kunstenaars het portret in een cultureel en psychisch veld begrensd door twee intenties: om de verschillende sociale krachten te benadrukken die een impact hebben op de constructie van identiteit en om de subversieve mogelijkheden van representatie te verkondigen. Een voorbeeld is het werk van Nan Goldin " *The Ballad of Sexual Dependency*" werd voor het eerst gepubliceerd in 1986, een soort visueel dagboek dat de strijd om intimiteit en begrip tussen haar vrienden en geliefden beschrijft, die ze zelf omschrijft als "Haar stam". Haar fotoboek werd al snel de zwanenzang voor een tijdperk dat begin jaren tachtig zijn hoogtepunt bereikte. De invloed van dit werk op de beeldende kunst maakt het een klassieker van de hedendaagse

fotografie. Tussen eind jaren tachtig en begin jaren negentig zette Cindy Sherman haar onderzoek op het gebied van zelfportretten voort door zichzelf te fotograferen in flamboyante kostuums, met behulp van protheses, pruiken en een zeer zwaar type make-up. Haar werken hebben vaak geen titel om geen beschrijvende taal aan haar beelden te geven, waardoor de kijker vrij is om zich een verhaal en een mogelijke titel voor te stellen.

Bill Brandt - René Magritte. Zelfportretten zijn bijna een regel geworden voor elke kunstenaar en fotograaf, maar er is nog een ander interessant "spel" dat wijdverbreid is in het artistieke veld, het maken van portretten van elkaar fotograferen die schrijvers portretteren, kunstenaars die fotograferen portretteren en vice versa. Robert Mapplethorpe speelde Warhol.

Warhol fotografeerde Marylin. Leibovitz naar Iggy Pop. Mapplethorpe portretteerde Leibovitz die Mapplethorpe portretteerde. Avedon fotografeerde Liz Taylor en Barbara Streisand. Leibovitz fotografeerde Sontag en Burroughs. Cartier-Bresson fotografeerde Camus. Cecil Beaton fotografeerde Jean Cocteau en Jean Cocteau bij Beaton etc..

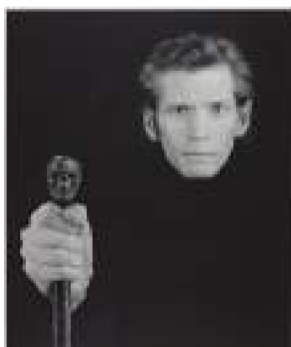
Een non-stop van artiesten die andere artiesten fotograferen. Lorna Simpson. Afro-Amerikaanse kunstenaar en fotograaf die haar bedrijf in de jaren tachtig begon, met haar foto's van haar verkende ze etnische verdeeldheid. Haar werk portretteert vaak gekleurde vrouwen in combinatie met een tekst, om de relatie van de hedendaagse samenleving met ras, etniciteit en seks uit te drukken.

### *Analyse van de auteurs-Fotografie en schilderijen*



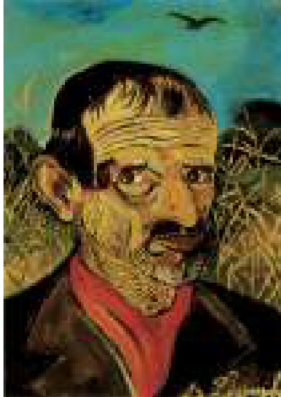
*Zelf portret in U.S.A. , Frida Kalho*

*FRIDA KAHLO*



*Zelf Portret, Robert Mapplethorpe*

ROBERT MAPPLETHORPE



*Zelf Portret, Antonio Ligabue*

ANTONIO LIGABUE

## 4.2 Parameters: Licht, vlakken en hoeken, scherptediepte, sluitertijd, tijd en andere elementen (P1)

Dit is het moment om de camera op te pakken en te gebruiken voor wat het werkelijk is: foto's maken. Het is belangrijk om onze camera te "ontdekken" om de componenten ervan te kennen, om te praten over hoe het "wonder" van fotografie plaatsvindt, of om de verschillende soorten elementen in een goede foto te analyseren.

Hoewel het verkrijgen van een foto een kwestie van duizendsten van een seconde is, is deze tijd voldoende om vele fasen te laten plaatsvinden vanaf het moment dat de "trekker wordt overgehaald" totdat het "wonder" van de foto wordt verkregen.

Let dus goed op! Omdat je al deze stappen moet kennen om je doel om betere foto's te maken te bereiken

### **Het Pad van het Licht. De Vorming van Fotografie**

De stappen en elementen die het licht doorloopt vanaf het moment dat u op de ontspanknop van uw camera drukt totdat de foto (digitaal) wordt gegenereerd en deze wordt opgeslagen op de geheugenkaart van uw camera of wordt afgedrukt door Polaroid-camera's, kunnen worden samengevat in de in aansluiting op :

#### **1. "Schieten"**

Ik denk dat je deze stap kent, toch? Misschien is het enige dat moet worden benadrukt het bestaan van twee posities van onze trigger. Halverwege het indrukken van de knop scherpstellen.

En als je eenmaal hebt scherpgesteld, wordt de foto gemaakt als je de knop helemaal indrukt.

Vergeet dit niet! Vaak zijn de foto's onscherp omdat de twee stappen niet zorgvuldig worden gevolgd.

## 2. Door het Diafragma

Het licht gaat door de lenzenset van het objectief en gaat door het diafragma (wat de lichtstroom beperkt die de sensor "raakt"). Binnenkort zullen we het hebben over de opening van het diafragma. Wees kalm!

## 3. De Sluiter Opent de Weg

Het is niet genoeg dat het diafragma licht doorlaat, want er is een "tweede deur" die opent wanneer de ontspanknop wordt ingedrukt en waarmee de sensor de scène kan vastleggen, het is de sluiter. Als het diafragma de lichtstroom regelt, bepaalt de sluiter de tijd dat deze stroom op de sensor mag inwerken. Je kunt het je voorstellen als een "dubbel gordijn" dat het licht over de sensor laat gaan gedurende de tijd die automatisch door de camera of door de fotograaf wordt geselecteerd.

## 4. Sensor "Reageert" op Licht

Digitale sensoren zijn lichtgevoelig (ze reageren op licht). Deze reactie zorgt ervoor dat elk van de halfgeleiders waaruit de sensor bestaat, een elektrische stroom genereert. De intensiteit hiervan is afhankelijk van de intensiteit van het licht. Deze variatie stelt ons in staat om in principe de intensiteit van de kleuren te onderscheiden.

## 5. Microprocessor Interpreteert Elektrische Signalen van Sensor

De microprocessor van de camera fungeert als tolk, hij kent de "elektrische" taal waarmee de sensor communiceert na te zijn verlicht en de "digitale" taal waarmee informatie op geheugenkaarten wordt opgeslagen. Het voert dus deze vertaling uit en geeft opdracht om de gegevens voor elke pixel van de foto naar de geheugenkaart te schrijven.

## 6. Opslag van Fotogegevens

De foto is een set pixels, zoals we al hebben gezien, en bij elke pixel hoort een stukje data dat de waarde van de kleur van die pixel vertegenwoordigt. Daarom wordt al deze informatie op dit moment op de geheugenkaart van de camera verzameld.

Maar voordat u een foto maakt, moet u eerst de betekenis en het belang van een sleutelbegrip weten: **belichting**.

Daarom geven we betekenis aan de term, identificeren we de factoren die er invloed op hebben en geven we richtlijnen zodat onze foto's correct belicht worden weergegeven, een fundamenteel aspect in ons leerproces om betere foto's te maken.

### Wat is Belichting?

Belichting is de actie van het onderwerpen van een lichtgevoelig element (in digitale camera's de sensor) aan de actie van licht, wat, zoals we al hebben gezien, de hoeksteen van fotografie is . Daarom zal de juiste belichting van een foto de eerste stap zijn om tot een goede foto te komen, ongeacht een betere of slechtere compositie en meer of minder schoonheid van wat wordt afgebeeld.

Een slechte belichting is de eerste grote fout die moet worden vermeden bij het fotograferen.

Let dus goed op!

Onderbelichting, belichting en overbelichting

Afhankelijk van de mate van belichting van een foto kunnen we spreken van drie situaties: onderbelichting, belichting en overbelichting. Ik kan elk van deze termen beter uitleggen met een afbeelding.

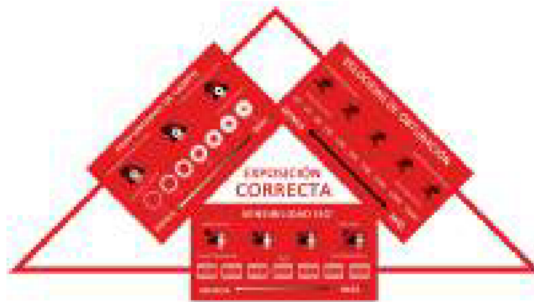




### Onderbelichting, belichting en overbelichting

Met een afbeelding ziet alles er veel duidelijker uit, maar voor het geval dat, gaan we elk van de situaties kort beschrijven :

- **Onderbelichting:** De foto vertoont een aanzienlijk gebrek aan licht in vergelijking met de oorspronkelijke scène. Kortom, de foto "is donker".
- **Correcte belichting:** Fotografie verzamelt de juiste hoeveelheid licht om de gefotografeerde scène nauwkeurig weer te geven .
- **Overbelichting:** Er is een teveel aan licht op de foto vóór de afgebeelde scène. Simpel gezegd, de foto "is te licht ."



### De 3 factoren die de blootstelling bepalen

Ik hoop dat je met de vorige uitleg, vooral met de afbeelding, hebt kunnen begrijpen wat de tentoonstelling inhoudt.

Maar zo niet, maak je geen zorgen: "Ik heb iets achter de hand." Ik weet zeker dat na het bespreken van de elementen die de tentoonstelling bepalen, het concept veel duidelijker voor je is. Deze items zijn: **diafragma, sluitertijd en ISO-gevoeligheid.**

Ja, heel goed, ik ken de factoren al, wat nu?

Nu is het tijd voor u om te weten hoe elk van deze factoren de belichting van de foto beïnvloedt. Ik zal het je hieronder uitleggen .

- **Diafragma opening.** Het bepaalt de hoeveelheid licht die de sensor van onze camera mag beïnvloeden. Een groter diafragma betekent dat er meer licht op de sensor werkt .
- **Sluiterijd of belichtingstijd.** Het geeft de tijd aan waarin het licht op de sensor valt. Een langere tijd en dus een lagere snelheid zal ertoe leiden dat het licht langer op de sensor valt .
- **ISO-gevoeligheid.** Het geeft weer hoe ontvankelijk de sensor van onze camera is voor het licht dat erop inwerkt. Een hogere gevoeligheid betekent dat bij dezelfde hoeveelheid licht en tijdstip van inval de sensor meer opgewonden zal zijn en dus een hogere belichting van de foto.

### **De expositie. Relatie tussen de 3 bepalende factoren**

Zoals we in het schema van het vorige punt zagen, **bepalen het diafragma, de snelheid/tijd en de gevoeligheid de belichting.**

Maar het schema is niet alleen dat, het vertegenwoordigt ook een nauwe relatie tussen deze parameters. De relaties die sommige parameters maken, kunnen de actie van andere "compenseren" en ervoor zorgen dat **configuraties met verschillende waarden van de drie parameters dezelfde blootstelling kunnen veroorzaken.**

Deze relaties zullen ons precies in staat stellen om **altijd de mogelijkheid te hebben om een foto te krijgen in omstandigheden van correcte belichting**, als we weten hoe we de relatie tussen deze factoren moeten aanpakken. Vandaar het belang om het te weten.

Het is normaal om de waarde van een van de parameters in te stellen en op basis van deze parameter de waarde van de andere twee te definiëren om ervoor te zorgen dat de foto's correct worden belicht. Hier laten we u zien hoe u een juiste belichting kunt bereiken als u elk van de drie waarden instelt:

- Kies je voor een **grotere diafragmaopening**, dan zal de lichtopbrengst hoger zijn. Om er dus voor te zorgen dat de foto niet overbelicht wordt, **zul je de belichtingstijd en/of de gevoeligheid moeten verminderen.** Dat wil zeggen, verminder de tijd van inval van het licht en/of verhoog het licht dat de sensor nodig heeft om te worden opgewekt.
- Als u daarentegen de **belichtingstijd verlengt** en wilt voorkomen dat de foto door een te lange belichtingstijd van de sensor overbelicht wordt, dan zult u **de opening van het diafragma moeten verkleinen en/of de gevoeligheid van de voeler.** Dat wil zeggen, het verminderen van de hoeveelheid licht die op de sensor wordt toegepast en/of de gevoeligheid van de sensor.
- Als de waarde die u wilt instellen een **hogere gevoeligheid** is, moet u om overbelichting te voorkomen **de opening van het diafragma verkleinen en/of de sluitertijd verhogen.** Dat wil zeggen: verminder de hoeveelheid licht die op de sensor valt en/of de tijd waarin we deze inval verlengen.

Zoals u kunt zien, hebben we in alle drie de gevallen geprobeerd overbelichting te voorkomen. Als u daarentegen de onderbelichting van de foto wilt vermijden, volstaat het om de relaties te beschouwen die we hebben aangegeven, maar omgekeerd.

Als u bijvoorbeeld **een lage diafragma waarde instelt**, moet u om onderbelichting te voorkomen **de belichtingstijd verlengen en/of de gevoeligheid verhogen**. Dat wil zeggen, voor een lagere lichtstroom om een juiste belichting te genereren, zal het nodig zijn om de tijd van inval van het licht op de sensor en/of de mate van gevoeligheid van de sensor te verhogen.

## **Vlakken en hoeken**

De soorten hoeken in fotografie zijn erg belangrijk, vooral als je net begint. **Ze helpen je om je hoofdelement of onderwerp volledig te visualiseren en de achtergrond te analyseren**, iets dat we vaak over het hoofd zien en dat net zo belangrijk is als ons onderwerp in kwestie.

Veel van dit soort opnamen zullen u bekend voorkomen uit de cinematografische terminologie, aangezien deze aanduiding van opnamen als zusterdiscipline wordt gedeeld. Hoewel veel van hen bedoeld zijn voor portretfotografie, kunnen ze ook worden toegepast op allerlei soorten fotografische stijlen.

Wil je weten welke soorten hoeken er bestaan en hoe ze je kunnen helpen je foto's te verbeteren? Ik zal het uitleggen.

## **Wat zijn hoektypes?**

Wanneer we door onze zoeker of ons camerascherm kijken, beslissen we welk type opname we gaan maken. **Zowel de positie van de camera als de schaal van het hoofdelement bepalen de uiteindelijke kadering van onze foto, dat wil zeggen het type opname.**

De soorten opnamen beschrijven een reeks normen bij het inlijsten van ons hoofdelement. Hoewel veel van dit soort opnamen zijn gericht op opnamen voor portretten, worden ze niet uitsluitend in dit soort fotografie gebruikt, maar we kunnen ze generaliseren naar elk type of elke stijl. Ze **verwijzen naar het hoofdobject van onze foto**, of het nu een persoon, een dier, een object of een ander element is waarop de foto zich richt.

## **Waarom kunnen hoeken u helpen uw foto's te verbeteren ?**

De soorten opnamen zijn een richtlijn, geen regel, en daarom kunnen we, zoals altijd, de regels en het kader naar onze smaak en criteria overtreden. Ze kunnen u echter helpen uw foto's te verbeteren, vooral als u net begint met fotografie. Dankzij de soorten hoeken leer je je fotografie te **analyseren voordat je gaat fotograferen, en niet erna**. Dit komt omdat wanneer je een specifiek type opname probeert te maken, je volledig door de zoeker of het scherm naar je frame kijkt, waardoor je twee dingen visualiseert die we normaal gesproken over het hoofd zien, vooral wanneer we beginnen, en die net zo belangrijk zijn als ons eigen onderwerp of protagonist-element:

**De achtergrond:** Normaal gesproken negeren we de achtergrond en richten we ons alleen op het kijken naar ons hoofdelement of onderwerp. De achtergrond is net zo belangrijk en daar moeten we ook voor zorgen. Observeer wat er achter je hoofdpersoon verschijnt en vraag jezelf af hoe je dit zou kunnen verbeteren. Misschien kun je door een paar stappen te bewegen een veel aantrekkelijkere foto maken, dankzij de achtergrond.

**De randen van de vlakken:** Vaak kijken we alleen naar het centrale deel van ons vlak en realiseren we ons bijvoorbeeld niet dat onze rand een deel van ons hoofdonderwerp of de achtergrond afsnijdt. Aandacht besteden aan de randen is belangrijk om een goede foto te maken, onthoud altijd dat als je belangrijkste element een persoon is, **je nooit een vlak moet maken dat een van hun gewrichten**

**of een hand of voet doorsnijdt**, omdat dit technisch onjuist is. Hoewel, zoals altijd, de regels kunnen worden overtreden zolang het gerechtvaardigd is.

## Soorten vlakken volgens de locatie van het hoofdelement

De eerste classificatie die we vinden om de soorten opnamen te definiëren, betreft de situatie van onze persoon of protagonist, dat wil zeggen, met betrekking tot de schaal ervan binnen de foto zelf. In volgorde, van meer open naar meer gesloten, vinden we de volgende soorten vlakken:

### 1. Groot Algemeen Vlak

Dit type vlak is het meest open van allemaal en omvat een **grote hoeveelheid landschap**. Dit wordt meestal gedaan met groothoek- of fisheye-lenzen, omdat deze een grotere beeldhoek bestrijken. Een andere goede bron om dit soort vlakken te maken, is het maken van een **panoramische foto** door verschillende foto's van de plaats te maken.

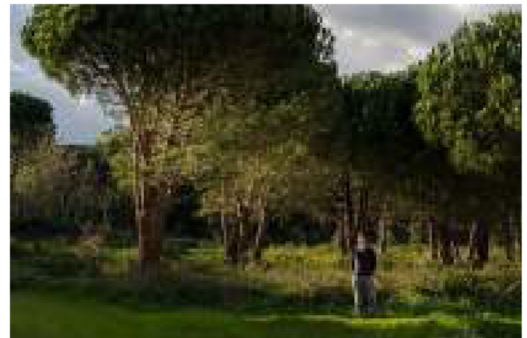


Source: Noemí León<sup>1</sup> (Dzoom)

### 2. Algemeen Vlak

Dit type opname laat ook veel landschap zien, maar niet op zo'n verre manier. **Het heeft meestal ook iets dat sterren in het vlak heeft, een bezienswaardigheid, het is niet zomaar een weids landschap**. Ondanks dat je een hoofdpersoon of persoon hebt, zal de achtergrond bijna hetzelfde belang hebben, dus we moeten speciale aandacht besteden aan het inlijsten ervan.

*Onthoud ook de basisregels voor compositie, zoals de regel van derden, om het correct in te kaderen.*



### 3. Heel Vlak

**Onze persoon of interesse komt volledig naar voren**, schittert op de foto en beslaat het hele vlak van boven naar beneden. Je kunt dit kader min of meer verfijnen om de foto min of meer te vullen, maar wees heel voorzichtig met het afsnijden van de voeten. Vaak concentreren we ons zo op het midden van de foto dat we vergeten naar de randen te kijken voordat we gaan fotograferen.



---

<sup>1</sup> Alle foto's uit dit hoofdstuk komen uit dezelfde bron

Van dit type opname tot het middelste vlak, het belang van de persoon ligt in haar pose, omdat zijn gezicht te ver weg zal zijn om de aandacht te trekken. Desondanks blijft de hoofdpersoon van ons voorbeeld in een neutrale positie, zodat je alle soorten vlakken gemakkelijker kunt visualiseren.



#### 4. Amerikaans Vlak

Vanaf deze schaal zijn dit soort opnames al meer bedoeld voor portretfotografie. Het Amerikaanse shot is geërfd van de Amerikaanse cinematografie, met name van westerns. **Laat 3/4 van de persoon zien, net onder de heupen knippend.**

*Het is belangrijk dat u rekening houdt met de onderrand van uw vlak, aangezien het afsnijden van het gewricht, net ter hoogte van de knie, technisch niet correct is.*

#### 5. Middellang Vlak

Dit type shot **omlijst onze hoofdrolspeler op heuphoogte**. Wees heel voorzichtig vanaf dit type schot, aangezien de armen in het spel komen. In dit type vlak is het mogelijk dat we, als we niet goed kijken, de handen of vingers snijden. Zoals ik al eerder zei, is het erg belangrijk om naar de randen van ons frame te kijken om te zien wat erin gaat en wat eruit blijft.

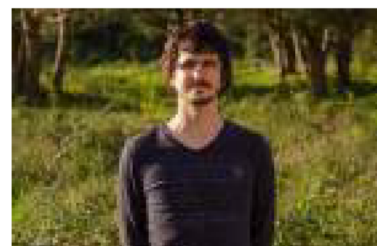


#### 6. Midden Vlak

Dit type shot **omlijst onze hoofdrolspeler in de taille**. Hier zal het onderwerp van de armsnede veel delicaat zijn, want als onze hoofdpersoon zijn armen uitgestrekt heeft, zullen de handen uit het frame komen. Hij probeert zijn handen niet bij de polsen te snijden.

#### 7. Medium Kort Vlak

Dit type opname **omlijst onze hoofdrolspeler onder de borst, als een buste**. Omdat we een close type shot zijn, beginnen we ons al meer op het gezicht van ons onderwerp te concentreren in plaats van op zijn pose. Zoals ik in het begin al zei, is het belangrijk om gewrichten niet te snijden, dus als de persoon zijn armen gestrekt heeft, moet je ze in het midden van de onderarm snijden, voordat je de elleboog bereikt.



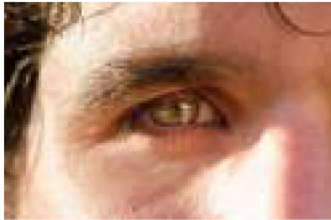
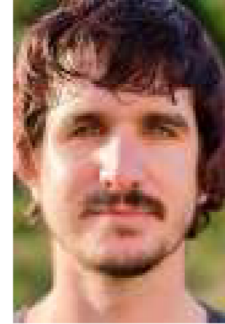
#### 8. Voorgond

Dit type opname **omlijst onze hoofdrolspeler boven de borst en onder de schouders, met de nadruk op zijn gezicht**. Probeer op dezelfde manier als voorheen de armen te snijden ter hoogte van de biceps, *net als ze niet bij de elleboog te snijden*

## 9. Close-up

Dit type opname is dichterbij dan de voorgrond **en richt zich voornamelijk op het gezicht van onze geportretteerde**. Normaal gesproken wordt het in het midden van de voorkant en in het midden van de kin gesneden als we de foto horizontaal nemen, of in het midden van de nek en in het midden van het hoofd als we het verticaal nemen.

*Het wordt meestal gebruikt om een bepaald kenmerk van het gezicht te benadrukken, zoals de blik of de lippen, of om zich te concentreren op hun gezichtsuitdrukking (verrassing, angst, geluk, woede ...)*



## 10. Detailplan

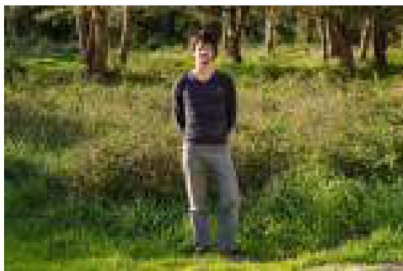
Dit type opname **richt zich op een specifiek deel van onze persoon of hoofdelement, op een detail ervan, om het te benadrukken**. Als we bovendien kleine scherptediepten gebruiken, komt dit detail nog meer naar voren.

## Hoeken

### Soorten vlakken volgens camerahoeken

Een andere classificatie van typen vlakken die we kunnen vinden, wordt bepaald op basis van de hoek van de camera ten opzichte van de grond. **Deze twee classificaties zijn niet exclusief voor elkaar, maar worden gecombineerd.**

Dit soort foto's zal onze hoofdpersoon niet alleen op verschillende manieren laten zien, maar ze zullen ook verschillende sensaties genereren .



### 1. Normaal Vlak

Dit is het standaardvlak en **komt overeen met een niet-gehoekte situatie van de camera, dat wil zeggen, deze bevindt zich evenwijdig aan de grond**. Bij dit type opname bevindt het hoofdelement van de foto zich op dezelfde hoogte als de camera. In het geval van mensen staat de camera op ooghoogte met onze hoofdrolspeler.



### 2. Hellend Vlak

Dit type opname wordt bereikt door de camera boven de persoon of het hoofdelement van onze foto te plaatsen. In het geval van mensen moet de camera zich boven uw ogen bevinden, enigszins schuin naar beneden kijkend. **Het hellende vlak verkleint ons onderwerp, waardoor het ondergeschikt lijkt.**



### 3. Opname vanuit een lage hoek

Dit type opname wordt bereikt door de camera onder de persoon of het hoofdelement van onze foto te plaatsen. In het geval van mensen moet de camera zich onder hun ogen bevinden, enigszins schuin omhoog kijkend. **Het**

**lage-hoekvlak slaagt erin om ons onderwerp te vergroten**, waardoor het superieur en magnifiek lijkt en het kracht of belang geeft.

#### 4. Zenit vlak

Bij dit type opname **bevindt de camera zich net boven ons onderwerp of hoofdrolspeler, rechtstreeks naar de grond kijkend**. Het is niet een heel gebruikelijk type opname, omdat het alleen goed werkt in specifieke situaties, maar dat is precies waarom het de neiging heeft om de aandacht te trekken. Het kennen en ermee experimenteren zal zeer nuttig zijn om onze creativiteit te ontwikkelen.



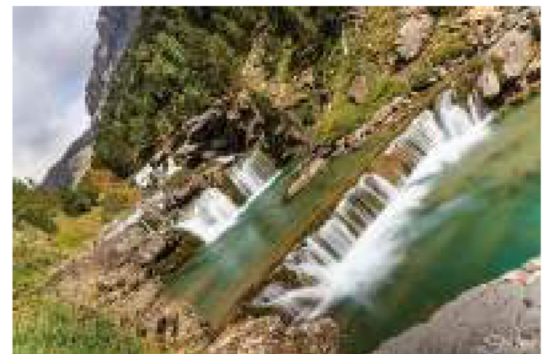
#### 5. Vlak Nadir

In tegenstelling tot de vorige opname bevindt **de camera zich bij dit type opname onder het onderwerp en kijkt volledig naar boven**. Omdat dit een zeer zelden gebruikt perspectief is, is dit type opname visueel aantrekkelijk, omdat het ons de wereld vanuit een ander gezichtspunt laat zien. Het is ook ideaal om onze creativiteit te ontwikkelen.

#### 6. Nederlands of Afwijkend Vlak

Dit type vlak is een speciaal vlak, dat los zou staan van alle andere, omdat het niet exclusief is met de rest, maar we kunnen het combineren met elk van de vlakken die we tot nu toe hebben gezien. Hier zal de hoeking met de grond onverschillig zijn, aangezien in het Nederlandse vlak de hoeking met de horizon de overhand heeft.

Om dit type vlak te bereiken, **zullen we onze camera aanzienlijk kantelen en de horizon diagonaal verlaten**. Het is belangrijk om het net genoeg te kantelen om te laten zien dat het met opzet is gedaan en niet te worden aangezien voor een technische fout.



*Dit type opname kan worden gebruikt om de blik van de kijker te richten, te spelen met de lijnen van het beeld, een gevoel van beweging te creëren of zelfs een gevoel van instabiliteit te creëren.*

## Leuke Feiten

1. Polaroidcamera's hebben geen batterijen. Ze hebben in plaats daarvan een afzonderlijke batterij in elke cartridge om de camera van stroom te voorzien en de vereiste opname te maken.
2. Polaroid is een wereldberoemd bedrijf opgericht in 1937 en een pionier in het gebruik van gepolariseerde lenzen. "Polaroid" staat voor "polariserend celluloid" ter ere van een van de

uitvindingen van de oprichter van het bedrijf, Dr. Edwin Land, die in 1929 het eerste polarisatiefilter ontwierp.

3. In 1947 vond hij de eerste instant camera uit, die de wereld verbaasde en het vlaggenschip van het bedrijf was tot de komst van digitale fotografie.
4. Edwin Land, de oprichter van Polaroid, is na Thomas A. Edison de grootste octrooihouder in de geschiedenis. Hij was ook een van de eerste idolen van de oprichter van Apple, Steve Jobs, die zelfs zo ver ging om van Edwin te zeggen dat hij een 'held' en een 'nationale schat' was. Steve zag Edwin als zijn inspiratiebron, en zonder Polaroid zou er vandaag de dag geen Apple zijn. Het Apple-logo is om deze reden geïnspireerd op Polaroid. Een ander merk met een op Polaroid geïnspireerd logo is Instagram.
5. Om onmiddellijke ontwikkeling te bereiken, werd het fotopapier tussen twee vellen geduwd, een ontwikkelpasta werd verdeeld tussen de boven- en onderkant, tussen het positieve en het negatieve: zo werd 90 seconden later een polaroidfoto gemaakt.

### **4.3 Conceptuele fotografie, de maatschappelijke impact van fotografie op kwetsbare mensen en groepen**

Fotografie is de ideeën erachter waard. In de snelle veranderingen in het sociale discours is conceptuele beeldende kunst de snelste manier om de verhalen, conflicten, nieuwe rollen en paden die zich in onze samenlevingen ontvouwen tot uitdrukking te brengen.

We noemen het vaak conceptuele beeldende kunst en geen conceptuele fotografie vanwege de mix tussen fotografie, collagetechnieken, inkleuren, emuleren van texturen en de sociale media, waar de populaire conceptuele fotografie door de meeste mensen wordt gecreëerd en geconsumeerd.

#### **Conceptuele fotografie voor sociale thema's toen en nu**

We kunnen stellen dat de huidige creatieve methoden niet zijn veranderd sinds de jaren 60, toen de eerste conceptuele fotografie verhalen over sociaal gevoelige onderwerpen verschiene.

De conceptuele fotograaf in de jaren 60 benutte niet de volledige capaciteit van de toen beschikbare films, emulsies, lenzen en camera's. In feite gebruikten deze fotografen het vermogen om warmte, hoop, frisheid en de scherpe destructiviteit van de tegengestelde discoursen te tonen. We kunnen stellen dat veel van de beroemde stukken fotografie uit de jaren 60 fotografisch niet goed zijn. Velen van hen zijn overbelicht en veel van hen hebben een niet erg goede compositie. Desondanks werden sommige van deze foto's zo populair dat afzonderlijke teams van hen nu zijn ingebed in onze visuele verhalen en kinderen op school gebruiken motieven van hen om te praten over de opwarming van de aarde of geweld.

Tegenwoordig kunnen we stellen dat conceptuele fotografie radicaal anders is. De conceptuele fotograaf uit de jaren 60 moest fysiek bewegen, omdat hij de zoom niet zo vrij kon gebruiken, moesten ze echte lenzen verwisselen, delen uit verschillende visuele media knippen en aan elkaar lijmen.



Als we kijken naar de conceptuele fotograaf in de 21e eeuw, dan heeft hij/zij veel meer flexibiliteit om de foto's te bewerken en kan hij uit veel meer opnames kiezen. De twee grote veranderingen zijn de gemakkelijkere toegang tot ondersteunende beelden en afbeeldingen, en meer opties voor bewerking. Maar die twee verschuivingen zorgen voor een grotere eentonigheid bij het leren en bewerken en vereisen meer tijd om het eindproduct te produceren.

Memes zijn in onze tijd een van de meest gebruikelijke middelen om ideeën uit te drukken. Ze worden veel gebruikt in verhalen zoals Black Lives Matter, Me Too-beweging, Je suis Charlie. Dit zijn allemaal maatschappelijk belangrijke zaken met een diepe impact en onmiddellijke maatschappelijke respons. Maar memes worden zelden gebruikt in onderwerpen die verband houden met handicaps. Sommige grote organisaties zoals UNICEF doen pogingen om dit soort creatieve expressie aan te moedigen. Sommige lokale organisaties van personen met een handicap maken infographics die kunnen worden omgezet in memes. Een illustratief geval uit Bulgarije van een NGO die memes gebruikt in hun campagnes is de Stichting Listen Up, een organisatie van doven en slechthorenden.

## Het algemene perspectief

Er wordt een ongelooflijke inspanning gestoken om de levens te tonen met verschillende mate van gezichtsverlies. Of dit een conceptuele kunst is of niet, valt buiten het bestek van dit artikel. Er zijn echter veel gevallen waarin psychedelische kunst probeert weer te geven wat mensen zien en voelen met behulp van psychedelische stoffen.

De veel intrigerendere kunst richt zich op het welzijnsaspect van hoe het voelt om met een handicap te zijn. Het probeert momenten vast te leggen van hoe het eruit ziet als mensen je verwaarlozen en over je praten met de persoon naast je die geen handicap heeft, hoe het voelt als je ouders en je dierbaren je proberen te leren hoe je autonomie eruit zou moeten zien, zonder je eigen beslissingen te laten nemen.

Als we kijken naar jongeren met een handicap door de lens van de psychologie, kunnen ze een laag welzijn hebben omdat mensen in hun vroege volwassenheid een lager welzijn hebben. Bovendien hebben personen met een handicap een lager zelfbeeld, minder autonoom, depressiever en meer stress. Al die algemene psychologische beroepen zijn vertegenwoordigd in bewustwordingsvideo's op verschillende sociale media, maar met name fotografie en conceptuele fotografie schieten nog tekort om die thema's in beeld te brengen.

Momenteel zijn er wat pratende hoofdclips, enkele infographics, maar er wordt niet veel gemaakt op het gebied van conceptuele fotografie .

Omdat we al enkele technieken hebben besproken die we kunnen gebruiken bij het maken van conceptuele fotografie op onze telefoons, volgen hier enkele voorbeelden. We kunnen de gepixelde - 8-bit-look 80s blocky-wereld gebruiken om het moment echt te fotograferen wanneer iemand een gehandicapte persoon negeert en zijn / haar geval bespreekt met zijn / haar niet-gehandicapte assistent. En omdat de kleuren en vormen gemakkelijk te manipuleren zijn, kunnen we gemakkelijk een ironisch, agressief, bewustmakings- of ander perspectief creëren om de persoon met de handicap te negeren.

We noemden ook vervorming. Het kan worden gebruikt om de toeschouwer op gemakkelijke, vrolijke, trippy, donkere, humoristische manieren te duwen. Het kan worden gebruikt om alledaagse objecten te animeren, zodat een bind er ruw en gespannen uit kan zien en klaar om een blinde in een haast te laten struikelen. Het kan worden toegepast om een mandala te plaatsen rond een rolstoelgebruiker die zijn vuisten grijpt terwijl hij het steile en smalle pad naar een Parc ziet. Lichtfakkels kunnen

bijvoorbeeld de rust vertegenwoordigen die het geluid van een saai bos zonder visuele hoogtepunten in de oren van blinden brengt. Evenzo kunnen vervormde warme kleuren de werkelijke rust vertegenwoordigen die een persoon met een handicap voelt aan het einde van de dag wanneer alle uitdagingen, mentale inspanning en creativiteit opzij worden gezet, omdat de persoon terug is op een plek waar alles toegankelijk is.

Een alternatieve vorm van fotografie die het vermelden waard is, is sensorische fotografie. Het is fotografie gedaan met de hulp van alle zintuigen, niet alleen het zicht. Het is populair onder visueel gehandicapte mensen die hun foto's maken met alle beschikbare informatie door geluid, geur, aanraking en smaak te gebruiken om hun foto's te construeren. Ze vertrouwen vaak op samenwerking: een ziende assistent die beschrijft wat er om hen heen is, controleert of de compositie is wat ze willen en feedback geeft op de bewerkingen. Fotografen met een visuele beperking gebruiken twee hoofdenaderingen: foto's maken als reactie op de wereld om hen heen of beelden die ze in gedachten hebben, op een foto recreëren.

## **De Toekomst**

Al het bovenstaande kan wishful thinking en goede maar waardeloze extrapolaties blijven. We hebben veel meer jonge mensen met een handicap met fotografische ervaring nodig om de nutteloze toestand van het vertellen van conceptuele fotografieverhalen te veranderen. Op dit moment kunnen veel mensen met een handicap het onderwerp zijn van conceptuele fotografie en kunnen fotografen zonder handicap aspireren om hun indruk weer te geven van de dingen die ze delen over hun handicap, maar velen hebben niet de vaardigheden of de kennis om conceptuele fotografie te maken hun verhalen vertellen, hun agenda laten zien, hun verhaal vormgeven.

Wanneer je op Instagram of Tiktok, Twitter of Facebook zoekt naar hashtags zoals sensorische fotografie, blinde fotografie, blinde fotograaf, maker van inhoud met een handicap, zul je minder uploads, vermeldingen en rondkijken vinden in vergelijking met hashtags zonder vermelding van handicap.

Om meer conceptuele fotografen met een handicap te hebben, moeten we meer fotografen met een handicap hebben. En het eerste wat mensen kunnen doen, is klaar zijn om verschillende stijlen van lesgeven over kleuren, tinten, licht en compositie aan te nemen. Er zijn veel jonge mensen met leerproblemen en sommigen van hen kunnen instructies niet gemakkelijk volgen. Veel blinden konden nooit zien, dus voor hen zijn blauw, schaduw en tint slechts een concept.

Als volgende stap moeten we begrijpen dat veel mensen die aan kunst doen, nooit naar de conceptuele vorm ervan gaan. Sommigen hebben zelfs een afkeer van het idee van conceptuele kunst. Wat we moeten weten, is dat veel van hen nooit conceptuele fotografie zullen doen.

En tot slot is er de zogenaamde slimme fotografie. In de afgelopen 2 jaar gebruiken zelfs de camera's veel computationele fotografie. Voor een groot aantal jongeren met een handicap zijn de telefoon en de computerfotografie het fotografische hulpmiddel. En telefoons en camera's met hun algehele scherpe en nauwkeurige kleuren, grote toleranties voor experimenten met de belichting, focus en bewerking, dwingen de creatievere fotografen om te spelen met meer conceptuele looks en beelden.

## 5. Discussie en resultaten

### 5.1. De stemmen van de hoofdpersonen

#### Ser Joven

Ontwikkeld samen met andere partners uit verschillende Europese landen, de Ser Joven Association is de coördinator van "Photo FX", een Erasmus + -project waarvan het belangrijkste doel is om jongeren te verbinden door middel van fotografie, met een bijzondere zorg voor sociale en milieuproblemen. De cursus werd gehouden van 10 november tot 24 november (7 sessies) en vijftien mensen tussen 18-30 jaar oud konden gratis deelnemen aan deze activiteiten, met vijf plaatsen gereserveerd voor mensen met een handicap.

Elke bijeenkomst had een mix van praktische en theoretische onderdelen, altijd met het oog op informele educatie. Het belangrijkste doel was de deelnemers bewust te maken van de sociale impact van fotografie, ook door de rol van fotograaf op zich te nemen door vier verschillende instantcamera's in te zetten (Instax mini 9, Instax mini 11, Polaroid 600 en Polaroid OneStep+).

De introductiesessie (10 november: 18:00 - 20:00 uur / Ser Joven Association) was gebaseerd op algemene informatie over de inhoud van de cursus, vergezeld van een activiteit over leuke weetjes over instant fotografie.

De tweede sessie, fotoperiodiek: de kracht van fotografie en het belang van verhalen vertellen (12 november: 16.00 - 20.00 uur/ONCE), werd gehouden door Joaquin Gomez Sastre, een journalist uit Cantabrië. Hij presenteerde de geschiedenis van dit werk en zijn activiteit als fotoreporter in Spanje, met zijn voor- en nadelen.

Sociale en participatieve fotografie, photovoice en fotomarathon met Polaroid (13 november: 10.00-14.00 uur/ Vereniging Ser Joven) was de derde bijeenkomst. Het eerste deel ging diep in over deze onderwerpen, inclusief reflecties en discussies in kleine groepen. Daarna, na een uitleg van de verschillende instant cameramodellen en films, brachten de deelnemers deze kwesties in de praktijk: ze moesten foto's maken op basis van verschillende thema's (portret, de stad op een foto, milieuactivisme, activisme, inclusie).

De workshop emulsielift (15 november: 16.00 - 20.00 uur/ Espacio Joven) was vooral een praktische activiteit. De foto's gemaakt met zwart-wit films werden met een techniek die veel precisie vereist op een canvas verplaatst. De deelnemers leerden ook het verschil tussen de gekleurde en de z/w-films qua materiaal en fotografische onderwerpen.

De landschapsfotografiewedstrijd (17 november: 16.00 - 20.00 uur) bestond uit een schattenjacht in een specifiek gebied van Santander dat bekend staat om zijn landschappelijke schoonheid (strand Sardinero/Los Molinucos). De deelnemers moesten verschillende en grappige uitdagingen overwinnen, allemaal gebaseerd op het maken van foto's met betrekking tot landschap en natuur met een Polaroid 600 en Instax mini 9.

De laatste bijeenkomst hield de sociale impact van fotografie in op mensen met een handicap.

De laatste sessie (22 november: 16.00 - 20.00 uur/ONCE) richtten we ons vooral op mensen met een visuele handicap, toonden door hen gemaakte kunsttentoonstellingen en spraken diepgaand over het belang van alternatieve tekst in memes en sociale netwerken. Na en tijdens de kunsttentoonstelling, maakten de deelnemers hun laatste reflecties en gaven we ze de Youthpass-certificering.

## Coop La Speranza

Het lab is uitgevoerd tussen 15 december 2021 en 1 maart 2022.

Het eerste deel van het laboratorium (15 december 2021 - 20 januari 2022) was gebaseerd op stilist- en portretfotografie, met behulp van Polaroid (OneStep, OneStep+) en digitale fotocamera. Tijdens de eerste bijeenkomsten legde een professionele fotograaf (Gianluca Pantaleo) de studenten de techniek van de kunst van het fotograferen uit en de belangrijkste onderdelen van een fotocamera. In de laatste bijeenkomsten hadden studenten veel portretfoto's gemaakt om het doel van het PhotoFX-project te volgen.

Het tweede deel (27 februari - 1 maart) was gebaseerd op fotoreportages (docent: Luca Sola).

De studenten werden uitgenodigd om hun eigen foto's te maken, met behulp van licht, perspectief en harmonie tussen de componenten van de afbeelding.

### **Hieronder een kort psychologisch rapport van onze specialisten (Dr. Miriana Luchetti en Dr. Sara Padovan)**

In het begin legde een professionele fotograaf de theoretische aspecten van fotografie en fotografische middelen uit, de patiënten ontvingen verstrooid en passief de gerapporteerde informatie, zozeer zelfs dat ze om pauzes vroegen ("Is het mogelijk om een pauze te nemen?"; "Maar...Moet ik al deze informatie onthouden?"). Een van de patiënten besloot bij deze stap het laboratorium te verlaten.

Diezelfde fotograaf zette vervolgens een fotoset op waarin de patiënten en de hele groep actief de rol van fotograaf/model konden vervullen. In deze fase merkten we een verandering in de aandacht voor het onderwerp en een positieve houding: bijna alle patiënten maakten foto's en lieten zich fotograferen, met uitzondering van G.B., een patiënt met vervolgingswanen, die niet gefotografeerd wilde worden. Een andere patiënt was punctueel, precies, actief en positief in het fotograferen van anderen, hoewel ze klaagde over een hypothetische pijn in de nek vanwege de zwaarte van de camera. Aanvankelijk vertoonden de patiënten verlegenheid, maar later werd een betere integratie met alle andere deelnemers opgemerkt, wat een meer spontane houding en in het algemeen een betere stemming bevorderde.

Deze positiviteit die de praktische fase kenmerkte, droeg bij aan een verandering in hun houding in de volgende fase, die opnieuw theoretische aspecten omvatte met een nieuwe expert in online modus. Hun deelname werd begunstigd door de professor die hen vroeg om foto's van hun dagelijkse omgeving mee te nemen. Tijdens de bijeenkomst werden de opnamen van alle deelnemers geanalyseerd en werd er gevraagd naar de emoties, indrukken en sensaties die werden gevoeld terwijl de opname plaatsvond. De patiënten konden hun gedachten en gevoelens verwoorden en duidelijk uitleggen, niet alleen van hun eigen foto's, maar ook van die van andere deelnemers en grote artiesten. Bijvoorbeeld patiënt G.M. met de diagnose depressie, die, zelfs buiten de groepscontext, zeer stil en gereserveerd is, heeft bij verschillende gelegenheden spontaan hun ideeën geuit over wat werd getoond, in tegenstelling tot wat werd verwacht.

Daarom werd een constante en positieve evolutie in de grenzen van de materie benadrukt.

Als de deelnemers aanvankelijk in twee verschillende groepen leken te zijn verdeeld, de patiënten aan de ene kant en de studenten aan de andere kant, zijn de twee partijen in de loop van de tijd goed met elkaar geïntegreerd: zonder onderscheid begonnen alle proefpersonen op een meer spontane manier te communiceren, meningen uitwisselen en grappen maken met elkaar en dit droeg bij aan het overzichtelijker en aangenamer maken van het klimaat.

Als de deelnemers aanvankelijk in twee verschillende groepen leken te zijn verdeeld, de patiënten aan de ene kant en de studenten aan de andere kant, zijn de twee partijen in de loop van de tijd goed met elkaar geïntegreerd: zonder onderscheid begonnen alle deelnemers op een meer spontane manier te communiceren, meningen uit te wisselen en grappen te maken met elkaar, dit droeg bij aan het overzichtelijker en aangenamer maken van het klimaat.

Dit aspect werd ook opgemerkt door non-verbaal gedrag, met name aan de kant van de kamer waar de twee groepen zaten: in de eerste twee bijeenkomsten van de cursus zaten de patiënten aan de rechterkant van de kamer en de studenten aan de linkerkant, met een duidelijke scheiding, al vanaf de derde bijeenkomst begon deze verdeeldheid af te nemen ten gunste van de eenheid van de klasse.

Om deze redenen kon het laboratorium zorgen voor een verbetering van de expressieve, relationele en aandachtvaardigheden, waardoor ook de stemming duidelijk verbeterde. De doelstellingen zijn volledig bereikt .

## **Dutch Foundation of innovation Welfare 2 Work**

PhotoFX heeft verschillende participatieve fotografie laboratorium dagen georganiseerd in elk EU-partnerland. De Dutch PhotoFX 5-daagse Workshop ondersteunde de capaciteitsopbouw van jonge deelnemers met tools om een stem te geven aan hun expressiviteit, visie en persoonlijke interpretatie van de wereld, met als doel sociale inclusie en bewustwording, vooral over de omstandigheden van discriminatie die mensen ondergaan vanwege hun fysieke en/of mentale handicap. Tijdens de Dutch Photo FX workshops lag de nadruk op de Brand I. Op deze manier kregen de deelnemers de ruimte om hun 'brand I' uit te drukken naar eigen inzicht. Photo FX promoot co-creatieprocessen in gemeenschap interventies die kunst gebruiken voor sociale transformatie, waarbij participatieve fotografie wordt geplaatst als een artistieke praktijk die het bewustzijn over sociale kwesties bevordert. Binnen dit kader wordt deelnemers gevraagd om hun context (Brand I), hun gemeenschap (onder andere de PhotoFX-gemeenschap, maar ook hun voetbalclub, hun omgeving, vanuit hun oogpunt te vertegenwoordigen, foto's te maken, over zichzelf te praten, verhalen te ontwikkelen).

De Dutch Photo FX dagen duren 5 dagen (14, 15, 16, 17, 18 februari 2022) en worden gehouden in Papendrecht in een Foto Studio vlakbij de stad Dordrecht, vlakbij Rotterdam. Het raamwerk en de methodiek die in Nederland wordt gebruikt:

De Nederlandse workshops werden geleid door Pieter van Schie van de Dutch Foundation of Innovatie Welzijn 2 Work Nederland. Twee professionele fotografen van Orange photo (Cees van Hoogdalem) en 'Ik ben Leonard' (ik ben Leonard - als merkstrategie gebruikt hij nooit zijn achternaam) leidden ook enkele workshops.



Programma Implementatie Dutch PhotoFX Laboratory :

*Dag 1: Introductie en Richtlijnen Photo FX Manual*

Tijdens dag 1 werd de Photo Fx Manual uitgelegd. Belangrijk was dat de deelnemers voldoende kennis opdeden om aan de slag te kunnen gaan met hun fotografie-opdrachten. We benadrukten de connectie tussen POLAROID en INSTAGRAM en hoe ze dit in de praktijk konden implementeren.

De drie hoofddoelen van de Dutch Photo FX Laboratory-dagen waren:

1. Om mensen in staat te stellen de sterke punten en zorgen van hun Brand I en de gemeenschap waarin ze zich bevinden vast te leggen en erover na te denken;
2. Om kritische dialoog en kennis over persoonlijke en gemeenschapskwesties te bevorderen door middel van grote en kleine groepsdiscussies over foto's; en
3. Het dissemineren en om zoveel mogelijk mensen te bereiken .

*Dag 2: De kracht van de 'Brand I' op fotografie en social media*

Het doel van de Brand I is om het bewustzijn te vergroten van het juiste gebruik van polaroidfotografie en de waarde ervan bij het ontwikkelen van een professioneel sociaal fotoprofiel / identiteit en het brandmerken van jezelf (#BrandI), met name met betrekking tot je toekomst in onderwijs en werk.

De Brand 'I' visie is:

“Om het voor PhotoFX-deelnemers gemakkelijker te maken om Polaroid-foto's in hun voordeel te gebruiken”

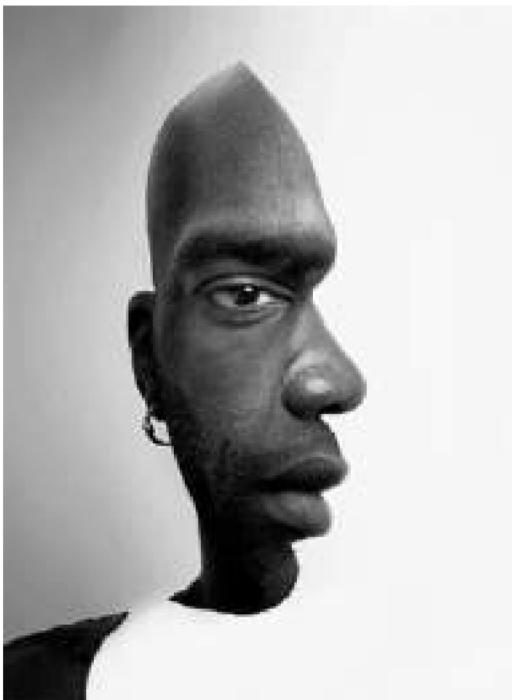
Wie identificeer jij als jezelf?

*Dag 3: Brand I opdrachten Photo FX*

'In 40 milliseconden kunnen we conclusies trekken over mensen op basis van een foto...'

Dat is minder dan de helft van een tiende van een seconde...

Wow!



*bron: two face optical illusion via 9gag.com*

#### *Dag 4: Participatieve fotografie*

Tijdens de workshop Participatieve Fotografie werkten we samen met onze professionele fotografen:

- Om de PhotoFX-deelnemers in staat te stellen de kracht van fotografie als communicatiemiddel te ontdekken en hoe ze dit potentieel kunnen benutten om hun eigen verhalen en ideeën te communiceren (in relatie tot hun Brand I).
- Om Photo FX-deelnemers aan te moedigen na te denken over wie hun publiek zal zijn en hoe hun afbeeldingen zullen worden ontvangen.
- Het belangrijkste is om hen aan te moedigen te geloven in het belang van hun stem en de waarde van hun manier van kijken.

#### *Dag 5: Schijn een licht*

Op dag 5 belichtte we op elke opdracht. Elke Photo FX deelnemer legde uit wat hij/zij had gemaakt en waar de opdrachten voor stonden, zoals Calvins' follow your Dreams :





## Hollókő

Aan het begin van de vorige eeuw streden mensen tegen het analfabetisme, gelukkig verandert de tijd en is dit probleem opgelost. Naarmate de tijd verstrijkt, komen er nieuwe mogelijkheden bij en komen er nieuwe taken aan waarvoor nieuwe vaardigheden nodig zijn.

Tegenwoordig leven we op twee manieren, de ene is het online leven en de andere is het offline leven. Hoe dan ook, het maakt niet uit wat voor ons belangrijker is, we zullen mensen ontmoeten die een mening over ons hebben en vice versa. Dit roept wat vragen op:

- Hoe kan ik mezelf presenteren?
- Wat is de mening over mij?
- Hoe kan ik effectiever communiceren met onbekende personen?
- Hoe kan ik meer mensen beïnvloeden, hoe kan ik een actievere burger worden?
- Moet ik bang zijn voor mijn handicap??

Voor het beantwoorden van deze vragen gebruikten we de tools van participatieve fotografie. Participatieve fotografie is een soort communicatiesysteem waarin leden van de gemeenschap proberen hun standpunt te presenteren door middel van het maken van foto's.

Net als in andere EU-partnerlanden organiseerde PHOTO FX ook in Hongarije enkele laboratorium dagen die gericht waren op participatieve fotografie.

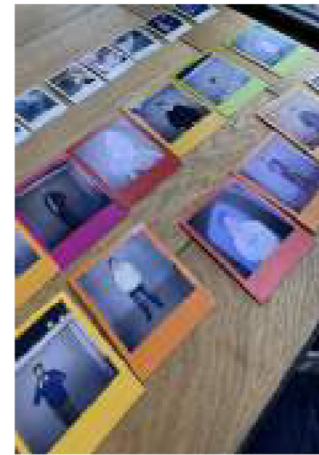
Tijdens deze Workshops, onder leiding van een professionele fotograaf Gergely Gyetvai, leerden de deelnemers hoe ze hun camera's verstandiger konden gebruiken, waardoor hun blik professioneler werd. Ze kregen ook de kans om hun talent te laten zien, hun visies en hun standpunt.

De Hongaarse Workshops vonden plaats in Hollókő, op 11 december 2021 en 18 december 2021, van 10:00 tot 18:00 uur.

De eerste keer werkten de deelnemers als warming-up in tweetallen. Ze moesten in korte tijd zelfportretten maken zonder enige kennis van het gebruik van de camera's, de lichten en andere instellingen. Daarna volgde de inleiding tot de fotografie. Hoe de Polaroid camera's werken, waar moet de focus van een foto zijn, hoe moet het model staan etc. Met de nieuwe kennis analyseerden de deelnemers de eerder genomen foto's en werden bewust van de goede en verkeerde beslissingen.



In het tweede deel van de workshop maakten ze onder deskundige leiding nieuwe foto's, niet alleen met de Polaroid camera's, maar ook met hun eigen telefoons en professionele technieken.

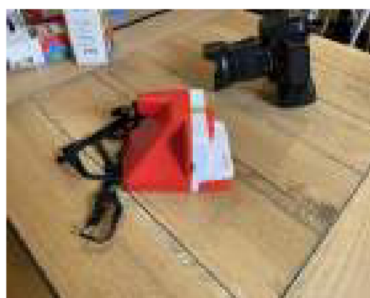
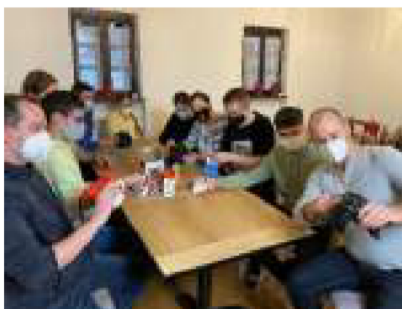


Bij de tweede gelegenheid, 18 december, hebben we geprobeerd de kennis van de deelnemers in fotografie te verdiepen. Hen nieuwe technieken laten zien en mogelijkheden geven waar ze het

kunnen gebruiken, want niet gebruikte kennis is nutteloos. 's Ochtends laat Gergely zien op hoeveel manieren fotografie ons dagelijks leven kan helpen of betrekken. Voor degenen die niet de beste zijn in verbale communicatie, kan

A green promotional poster for a photography workshop. The text on the poster reads: "FEL A FALRÁ VELEI! Érdesebb a fotózás? Akkor itt a helyed! Típek, trükkök, ötletek, avagy hogyan készíts Te is maghókökenti fáj fotókat! DECEMBER 18. Hollókő Ófalu". Below the text, there are several hands holding up various cameras and smartphones. At the bottom, there are logos for "Vegyi rész az ingyenes workshopon, és vidd magaddal Youthpass tanúsítványodat!" and "PhotoFX".

deze manier van communiceren een totaal nieuwe mogelijkheid openen om een actiever lid van de gemeenschap te zijn, haar/zijn standpunt te tonen, de gevoelens die zij/hij voelt over de omringende mensen en de omgeving.



Tegenwoordig, wanneer het maken van foto's met behulp van onze camera's een onderdeel is van ons dagelijks leven, kunnen onze ogen als "professional" ons een extra voordeel geven bij andere

mensen. Dat kan ons helpen in onze communicatie, het delen van onze gevoelens met anderen, ons helpen bij het presenteren en bewaren van ons erfgoed, ons verleden en heden voor de toekomst.

Stem van de hoofdpersoon - Csenge Szabó

Om te beginnen zou ik willen vermelden dat het onderwerp erg spannend en magnifiek was. Tegenwoordig is het maken van foto's onderdeel van ons dagelijks leven, dus het was erg handig om nuttige tips te krijgen van een professionele fotograaf. De instructeur was heel aardig, geduldig en hij deelde zijn ervaringen met ons. Hij gaf ons een presentatie van hoge kwaliteit over zijn adembenemende foto's en we waren allemaal verbaasd over zijn meesterfoto's. Daarna gingen we naar buiten het zelf te proberen en we hebben er echt van genoten. Ook mochten we een indoor fotoshoot uitproberen. Het was interessant om te zien hoe een echte fotograaf dingen ziet als het om het maken van foto's gaat. We waren in staat om mooie poses te leren en we hadden ook het gevoel dat we een soort fotomodellen waren. De favoriet van de deelnemers waren duidelijk de polaroidcamera's. Alle deelnemers waren aardig en we hadden echt veel plezier. Over het algemeen was de workshop goed georganiseerd en geweldig, persoonlijk vond ik het gemakkelijk en effectief.

## **5.2. Participatieve fotografie: methodologisch proces van het fotografisch laboratorium**

Dus, wat is participatieve fotografie? Participatieve fotografie (PP) is een methodologie of tool om leden van de gemeenschap te betrekken bij het creatief aanbrengen van veranderingen om hun omgeving te verbeteren door middel van fotografie; het combineert een basisbenadering en sociale actie. Het partnerschap gebruikt de PhotoFX Laboratory-dagen om participatieve fotografie te implementeren. De Specifieke doelstellingen tijdens deze Laboratorium dagen zijn:

- het bevorderen, door middel van participatieve fotografie, van de creativiteit van de deelnemers om door middel van foto's hun visie op sociale inclusie tot uitdrukking te brengen;
- empowerment van jongeren door middel van digitale communicatie, om hen in staat te stellen hun beeld over te brengen van de problemen, uitdagingen, kansen, ambities met betrekking tot hun omgeving, gemeenschap en realiteit waar ze zich in hun dagelijks leven mee bezig houden;
- bevordering van actief burgerschap, dialoog, wederzijds respect en bewustzijn van jongeren over kwesties van maatschappelijke relevantie, met een focus op sociale inclusie van mensen met een handicap, door middel van fotografie;
- overdracht en verspreiding van innovatieve praktijken op Europees niveau over kwesties die verband houden met sociale inclusie, interculturele dialoog en actief burgerschap van jongeren;
- bevordering van OER informele en niet-formele onderwijsmethoden, tools en materialen;
- bevordering van actief Europees burgerschap bij jongeren door middel van hun bewustzijn van sociale inclusie, met het oog op het doorbreken van sociale barrières tussen "jongeren" en "mensen met een handicap", zoals onder meer gedefinieerd door de Europese strategie voor handicaps 2014-2020.

## 6. Conclusies

### Cooperativa La Speranza

PhotoFX was een geweldige ervaring voor alle betrokken medewerkers en studenten. De verkregen resultaten overtreffen de verwachtingen over de kwaliteit van de foto's, de relatie tussen de studenten en psychologische resultaten.

Het Handboek :

Het eerste deel van het project, met betrekking tot het Handboek, heeft de staf betrokken bij een geweldige studie en onderzoek naar technische componenten van fotocamera's, portret, fotoreportage, licht en visuele compositie.

De Workshop:

De workshop was het grootste deel van het werk, waarbij professionele fotografen, jonge studenten en mensen met "speciale behoeften" betrokken waren. In het begin was er wat twijfel over de relatie binnen de studentengroep en het gedrag van mensen met "speciale behoeften", maar uiteindelijk bleek het een grote interesse van iedereen.

Het Multiplier event:

Op 7 maart 2022 hebben de staf en de studenten het Multiplier event georganiseerd, een geweldige tentoonstelling van digitale en Polaroid foto's gemaakt door alle studenten. Veel mensen kwamen naar de tentoonstelling en de staf kreeg veel goede feedback .

De staf is erg trots op het werk, omdat het doel van inclusie door middel van fotografie is bereikt .

### Ser Joven

Concluderend kunnen we stellen dat zowel het Handboek als de fotolaboratoria de enorme kracht en het potentieel van fotografie aantonen om sociale uitsluiting tegen te gaan. De grote verscheidenheid aan technieken en manieren om de werkelijkheid te benaderen (fotojournalistiek, photovoice, conceptuele fotografie, portret...) faciliteert jeugdwerkers en andere professionals met een alomvattende aanpak bij het gebruik van deze middelen als instrument om sociale inclusie te bevorderen.

In de meeste laboratoria hebben we besloten om de Polaroid als hoofdcamera te gebruiken vanwege het gebruiksgemak, het visuele karakter van de beelden en de mogelijkheid om ermee te werken (zoals bijvoorbeeld in de workshop "emulsielift").

De deelnemers hebben in hun evaluaties het dynamische karakter van de workshops aangegeven, en de goede combinatie tussen theorie en praktijk .

We hopen dat dit handboek nuttig kan zijn voor andere toekomstige jeugdwerkers, maatschappelijk werkers, opvoeders en andere professionals als een hulpmiddel om sociale transformatie door middel van fotografie te bevorderen .

Het heroverwegen van de rol van fotografie in de 21e eeuw is van fundamenteel belang om er ethisch en verantwoord gebruik van te maken. Evenzo is het essentieel om de parameters en fotografische technieken aan te passen aan de huidige samenleving waarin we leven en ze op een aantrekkelijke manier aan te bieden, zodat deze workshops een blijvende impact hebben in de tijd.

## **Dutch Foundation of Innovation Welfare 2 Work**

Het Dutch Photo FX-project was een geweldige ervaring. De verbinding die we kunnen maken tussen jeugdwerkers, deelnemers, fotografen door middel van participatieve fotografie en het gebruik van polaroids ondersteunt sociale inclusie (en het bestrijden van uitsluiting).

De reacties op het Handboek Participatieve Fotografie zijn zeer positief. De handleiding bleek een zeer goede 'hands on' tool te zijn. Deelnemers, jongerenwerkers en professionele fotografen waren zeer te spreken over de inhoud en bruikbaarheid tijdens de uitvoering van de Photo FX workshops en gerelateerde opdrachten. We zijn er vrij zeker van dat de Photo FX-handleiding die we hebben geproduceerd erg handig is voor de implementatie van toekomstige workshops door de Photo FX-partners en andere jeugdwerkorganisaties, onderwijzers, belanghebbenden en andere professionals.

De kwaliteit en betrokkenheid van de PhotoFx-workshops is een toegevoegde waarde voor de jeugdwerkers en deelnemers. De synergie van de inhoud, participatieve fotografie-activiteiten en opdrachten werden gewaardeerd door alle deelnemers en jongerenwerkers.

Het gebruik van Polaroid liet de Photo FX-deelnemers zien hoe je ook in het 'digitale social media-tijdperk' meer emotie en kracht kunt toevoegen aan de boodschap en verhalen die je wilt vertellen.

## **Hollókő**

Peter Kelecsenyi, de directeur van de Hollókő World Heritage Management Non-profit LLC vat het doel en het gebruik van het project samen in het dorp Hollókő, met slechts 320 inwoners. Aangezien Hollókő deel uitmaakt van de werelderfgoedsites, zijn de culturele waarden van groot belang. Door zijn presentatie beschreef en toonde Peter de kracht van de foto's/foto's (gebouwd erfgoed, gebruiken, festivalfoto's, gezichten, oude foto's, kasteel foto's, enz. – die het verleden bewaren maar toch helpen om het erfgoed en het dorp levend te houden.

Het PHOTOFX-project speelde ook een belangrijke rol in het leven van Hollókő om de culturele en natuurlijke waarden aan de jongeren door te geven en ook om hen te leren hoe ze het verder konden doorgeven.

In Hollókő is het belangrijkste doel om het dorp in leven te houden en om de werelderfgoed bestemming levend te houden, daarom gaan alle projecten, zelfs de kleinere, in de richting van het bereiken van dit doel.

## 7. Bibliografie

A Brief History of Polaroids in Art, from Ansel Adams to Andy Warhol (and Beyond)

<https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-history-polaroids-art-ansel-adams-andy-warhol>

Budig, K., Diez, J., Conde, P. *et al.* Photovoice and empowerment: evaluating the transformative potential of a participatory action research project. *BMC Public Health* 18, 432 (2018). [Photovoice and empowerment: evaluating the transformative potential of a participatory action research project | BMC Public Health | Full Text](#)

Burris, M. (n.d.). *Photovoice: concept, methodology, and use for participatory needs assessment.*

PubMed. Retrieved March 17, 2022, from <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/9158980/>

Hoofdstuk 4.1. Fotografische theorieën en technieken, Polaroid en dergelijke (Cristiano Carotti, Luca Sola, Gianluca Pantaleo)

Indrisek, S. (2017). *A Brief History of Polaroids in Art, from Ansel Adams to Andy Warhol*. Visuele

Cultuur. <https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-history-polaroids-art-ansel-adams-andy-warhol>

Polaroid: Hoe een vierkant nostalgisch symbool de weg vrijmaakte voor sociale media

<https://edition.cnn.com/style/article/how-polaroid-changed-photography/index.html>

Ponsford, M., Chung, S., & Ogura, J. (2018, July 17). *How Polaroid changed photography*. CNN.

Retrieved March 17, 2022, from

<https://edition.cnn.com/style/article/how-polaroid-changed-photography/index.html>

Vorenkamp, T. (2021, March 7). *Elementen van een foto: lijn*. B&H. Retrieved March 17, 2022, from

<https://www.bhphotovideo.com/explora/photography/tips-and-solutions/elements-photograph-line>